ETKİNLİKLERLE TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Dr. Bayram ARICI

İKSAD
Publishing House

ETKİNLİKLERLE TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Dr. Bayram ARICI

İKSAD Publishing House

Copyright © 2020 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic Development and Social
Researches Publications®
(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)
TURKEY TR: +90 342 606 06 75
USA: +1 631 685 0 853
E mail: iksadyayinevi@gmail.com
www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.
Iksad Publications – 2020©

ISBN: 978-625-7279-68-0
Cover Design: İbrahim KAYA
December / 2020
Ankara / Turkey
Size = 16 x 24 cm

Mert Ata, Öykü Ada ve ilk öğretmenlerine...

ÖN SÖZ

Ana dilimiz Türkçeyi annemizden öğrenmeye başlıyoruz. İlkokulda, ortaokulda, lisede ve üniversitede de ders olarak alıyoruz. Ancak çoğu zaman ya okuduğumuzu ya da dinlediklerimizi anlamıyoruz. Sorunun kaynağının temel dil becerilerinin doğru bir şekilde öğretilip/öğrenilmeyişi olduğunu öğretmenlik yaparken gözlemlemiştim. Şimdilerde ise kötü yetiştirilmiş öğretmenlerin doğru öğretemeyeceğini düşünmekteyim. Rahmetli Hocam Prof. Dr. Mukim Sağır bize derslerinde "İyi öğretmen iyi öğrenciler yetiştirir." derdi. Ne kadar da doğruymuş bu ifade. İşte bu nedenle eğitim fakültesi öğrencilerinin, Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin ana dilimizin öğretilmesi konusundaki sorumluluklarının ağır olması elinizdeki/ekranınızdaki bu kitabın hazırlanmasını sağladı.

Bu kitapta Türkçe/sınıf öğretmenleri ile öğretmen adaylarına Türkçe öğretirken kullanabilecekleri açıklayıcı bilgiler ve örnek etkinlikler sunulmuştur. Üç bölümden oluşan kitabın birinci bölümünde Türkçe öğretimiyle ilgili temel bilgilere, ikinci bölümünde etkinlik örneklerine, üçüncü bölümünde ise eklere (etkinliklerin hazırlanmasında dikkat edilen/edilmesi gereken Türkçe dersi kazanımlarına ve ölçme ve değerlendirme formlarına) yer verilmiştir.

Kitap açık erişim yoluyla ücretsiz olarak okunup dağıtılabilir ve kitaptaki etkinlikler kaynak gösterilerek, ticari amaç güdülmeksizin kullanılabilir. Kitabın ilgilenen herkese faydalı olması dileklerimle…

24 Kasım 2020, Muş

Dr. Bayram ARICI

İÇINDEKILER

ÖNSÖZ ..... **i**

BÖLÜM 1 ..... **1**

TÜRKÇE ÖĞRETİMİ 1

BÖLÜM 2 ..... **17**

ETKİNLİK ÖRNEKLERİ 17

Birinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler 17

İkinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler 24

Üçüncü Sınıflara Yönelik Etkinlikler 39

Dördüncü Sınıflara Yönelik Etkinlikler 50

Beşinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler 64

Altıncı Sınıflara Yönelik Etkinlikler 78

Yedinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler 110

Sekizinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler 115

KAYNAKLAR **127**

BÖLÜM 3 ..... **129**

EKLER 129

TÜRKÇE DERSİ KAZANIMLARI 129

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMLARI 189

BÖLÜM 1:

TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Türkçe ülkemizde ana sınıfından üniversiteye kadar bütün öğretim kademelerinde ders olarak okutulmakta ve öğretilmektedir. Türkçe öğretiminin çerçevesi 2019 yılında yenilenen Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) ile belirlenmiştir. Bu programda önce öğretim programlarının yenilenme süreci ve Milli Eğitimin genel amaçları hakkında bilgi verilmiştir. Türk eğitim sisteminin temel amacının değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmek (MEB, 2019) olduğu ifade edilmiştir.

Öğretim programlarında adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik kök değerlerinin diğer alt değerlerle birlikte ele alınması istenmiştir. Ayrıca ilgili öğretim programında Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenen aşağıdaki sekiz anahtar yetkinlik de öğrencilere verilmelidir:

- ana dilde iletişim,
- yabancı dillerde iletişim,
- matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler,
- dijital yetkinlik,
- öğrenmeyi öğrenme,
- sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler,

- inisiyatif alma ve girişimcilik,
- kültürel farkındalık ve ifade

Yine öğretim programında ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkili olabilmesi için çeşitlik ve esneklik ilkelerinden yola çıkan öğretmenlerin özgün ve yaratıcı uygulamalar yapmaları (bireysel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere özel programlar yapmaları) beklenmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programının Özel Amaçları

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda Türk Millî Eğitiminin amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda hazırlanan Türkçe dersi öğretim programı ile öğrencilerin; dinleme/izleme becerileri, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Öğrencilerin Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmaları, okudukları, dinleyip/izledikle-rinden hareketle, söz varlıklarını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşıp duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması amaçlanmıştır. Yine öğrencilerin okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanıp duygu ve düşünceleriyle herhangi bir konuya ilişkin görüşlerini sözlü ya da yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Bunların yanında öğrencilerin bilgiyi araştırıp keşfederek yorumlayıp zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilerek basılı materyallerle çoklu medya kaynaklarından bilgiye ulaşıp bilgiyi düzenleyerek

sorgulayıp kullanarak üretme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Öğrencilerin okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısı kazanarak sorgulamalarının sağlanarak millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanıp millî duygu ve düşüncelerinin güçlendirilmesiyle Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması amaçlanmıştır (MEB, 2019, s.8). Yukarıdaki ifadeler Türkçe derslerinin genel çerçevesini oluşturmaktadır. Bu nedenle derslerde bu amaçlar her şeyden daha önce gelmektedir.

TEMEL DİL BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayıp sorunların çözümünde ve insanlığın gelişiminde en önemli role sahip olan araçtır**.** Dil ile ilgili işlemler beyindeki ilgili bölümler tarafından yürütülmektedir. Sadece duyu organlarının etkileşimi dil becerilerinin gelişiminde yeterli değildir. Beyindeki beş bölüm bu işlemlerin yürütülmesini sağlar. Beyindeki bölümler aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

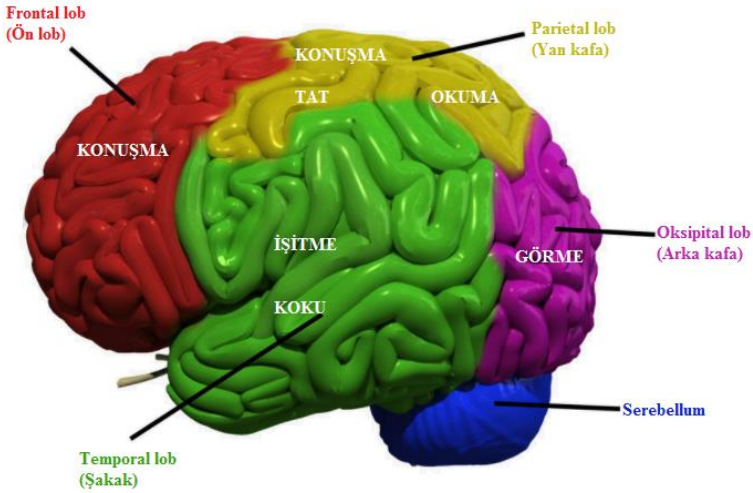

Şekil 1: Beyin lobları ve işlevleri
(Kaynak: http:// www.renderhub.com/dcbittorf/human-brain-regions Human Brain Regions 3D Model)

Frontal lob (ön lob), akıl yürütme, problem çözme, karar verme, plan yapma, davranış ketleme, dikkati yönlendirme, kendini izleme, duyguları kontrol etme, motor becerilerin gerçekleştirilme merkezidir. Bu bölümün zarar görmesi durumunda ruh hali değişikliği yaşanabilir. Parietal lob (yan kafa), duyuları işleme, şekil ve renkleri algılama, uzaysal algı, görme algısı ve aritmetik yetenekleri kontrol eden bölümdür. Oksipital lob (arka kafa), görsel bilgileri işleyen bölümdür. Okuma eylemi de burada gerçekleşir. Bu bölümün hafif zarar görmesi bile halüsinasyonlara sebep olmaktadır. Temporal lob (şakak), ses ve kokunun algılanması aynı zamanda da yüzler, mekânlar gibi karmaşık uyaranların işlenmesi görevini üstlenir. Uzun süreli bellek, işitsel öğrenme (örn; çok fazla müzik dinlediğinde şakaklarının ağrıması),

müzik farkındalığı, konuşma ve duyma, kelimeleri yeniden düzenleme ve dili anlama burada kontrol edilmektedir. Serebellum, duyu organlarından gelen bilgilerle hareketi ilişkilendirerek dengenin sağlanmasında önemli rol oynamaktadır. İstemli hareket koordinasyonu buradan yürütülmektedir (Wikipedia, 2020).

Beceri TDK Güncel Türkçe Sözlükte *a.* 1. Elinden iş gelme durumu, ustalık, maharet. 2. Kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneği, maharet. 3. *sp.* Vücudun, yapılması güç alıştırmalara yatkın olması durumu olarak tanımlanıyor. İşte temel dil becerilerinin geliştirilmesi de burada devreye girmektedir.

Dinleme Becerisinin Geliştirilmesi

Dinleme**,** dinleme çocukların ilk kazandığı becerilerden biri olup diğer dil becerileri için temel oluşturmaktadır (Akyol, 2013).

- Tahmin, tanıtım, canlandırma yöntemi kullanılabilir.
- ELVES Yöntemi kullanılabilir. Excite (Dikkat Çekme) Listen (Dinleme) tasarlanmış ve çocukların okuma Visualite (Canlandırma) isteğini sürekli canlı tutmayı da Extend (Detaylandırma) amaçlamıştır. Savor (Belleğe Yerleştirme).
- Çeşitli sınıf içi etkinlikler yapılabilir.

Dinleme süreci aşağıdaki aşamaları takip etmektedir:

- İlgi
- İşitme
- Dikkat
- Kavrama
- Dinleme
- Ölçme ve değerlendirme
- Tepki

Yukarıdaki etkinlikler aşağıdaki dinleme türlerine dikkat edilerek düzenlenebilir. Dinleme türleri şunlardır:

- Katılımlı (dinlenen özetlenir) dinleme,
- Katılımsız (dinleyen kendi aklındaki sorulara cevap arar.) dinleme,
- Not alarak (önemli yerler not edilir) dinleme,
- Empatik (kendini konuşanın yerine koyar) dinleme,
- Yaratıcı (farklı yorumlar yapar) dinleme,
- Seçici (belirlediği sorulara cevap arar) dinleme,
- Eleştirel (taraf tutmadan dinler) dinleme.

Dinleme becerisini ölçmek için aşağıdaki araçlar kullanılabilir:

- Kısa cevapları olan sorular,
- Açık uçlu olan sorular,
- Çoktan seçmeli sorular,
- Yazım-çizim içerikli sorular,

- Eşleştirme sorular,
- Doğru-yanlış sorular,
- Öz değerlendirme formları,
- Akran değerlendirme formları
- Görüşme.

Konuşma Becerisinin Geliştirilmesi

Konuşma, duygu ve düşüncelerin sesle ifadesidir. Konuşma becerisinin gelişmiş olması bireyin bulunduğu ortamda kabul edilebilirliğini ve söylediklerinin dinlenip kolay anlaşılmasını sağlar. Konuşmanın doğuşuyla ilgili çeşitli kuramlar bulunmaktadır. Bu kuramlar şunlardır:

- Yansıma (doğadaki seslerin taklidi) kuramı,
- Ünlem (iç coşkuların dışa vurumu) kuramı,
- İş (birlikte çalışırken çıkarılan sesler) kuramı,
- Beden dili (anlaşmak için beden dilinin kullanılması) kuramı,
- Toplumsal denetim (toplum kişileri denetim altında tutar) kuralı,
- İlâhi dinlere (tek tanrılı dinlere) dayalı kuram.

Konuşma becerisinin geliştirilmesinden önce sesle ilgili kavramların bilinmesi gerekmektedir. Sesle ilgili kavramlar şunlardır:

- Boğumlama,
- Tonlama,
- Duraklama,

- Vurgulama,
- Ritim,
- Ezgi,
- Şiddet,
- Selen,
- Yükseklik,
- Tını.

İyi bir konuşmada aşağıdaki ses özellikleri bulunmalıdır:

- Akıcılık,
- İşitilebilirlik,
- Açıklık,
- Hoşa giderlik,
- Bükümlülük.

Konuşmanın çeşitliliği yer ve zamana değişmektedir. Konuşmanın çeşitleri şunlardır:

- Karşılıklı konuşmalar (diyalog, görüşme-mülâkat, röportaj)
- Bireysel konuşmalar (nutuk, konferans, kutlama-anma konuşmaları, telekonferans, adres tarifleri, sohbetler)
- Tartışma amaçlı konuşmalar (münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum)
- Amacına göre konuşmalar (bilgilendirici, açıklayıcı, eğlenme amaçlı, eğitici)

- Yöntemine göre konuşmalar (okuma yoluyla konuşma, ezberleyerek konuşma, serbest konuşma, planlı konuşma)
- Biçimine göre konuşmalar (ikna edici, betimleyici, sorgulayıcı)
- Sınıf içindeki konuşmalar (öykü/olay/fıkra anlatma, kitap tanıtma, tanışma/teşekkür/takdim, drama)

Konuşma becerisinin gelişimini olumsuz etkileyen konuşma yanlışları ve yetersizlikleri şunlardır:

- Seslendirmeden kaynaklanan eksiklikler,
- Eksik kavrama,
- Çekingenlik,
- Gereksiz beden hareketlerinin yapması,
- Anlatımdan kaynaklanan yetersizlikler,
- Yerel ağızların kullanılması,
- Kural bilmeden ve kurala uymadan konuşma,
- Gereksiz sözlerle konuşma,
- Dağınık konuşmalar yapma,
- Hızlı konuşma,
- Diyafram nefesi almadan konuşma.

Konuşma becerisinin gelişimini olumsuz etkileyen telaffuz bozuklukları şunlardır: gevşek konuşma, atlayarak konuşma, peltek konuşma, kekeme olma durumu, dudak ve damağın yarık olmasından kaynaklanan bozuk konuşma, afazi (söz yitimi), dizartri (kaslardan kaynaklanan geveleme, yavaş konuşma durumu).

Konuşma becerisini geliştirmek için aşağıdaki konuşma yöntem ve teknikleri kullanılabilir:

- İkna etme,
- Eleştirel konuşma,
- Katılımlı konuşma,
- Tartışma,
- Empatik konuşma,
- Güdümlü konuşma,
- Kavram/kelime havuzundan seçerek konuşma,
- Serbest konuşma,
- Yaratıcı konuşma,
- Hafızada tutma.

Okuma Becerisinin Geliştirilmesi

Okuma, gözlerin ve ses organlarının çeşitli hareketlerinden ve zihnin anlama ve kavrama çabasından oluşan karmaşık bir etkinlik (Kırkkılıç vd., 1999), yazılı sembollerden anlam çıkarma (Özbay, 2009) eylemidir. Okuma becerisinin geliştirilmesi için okuma süreci çok iyi kavranmalıdır.

Okuma sürecinin aşamaları şunlardır:

- Hazırlık ve Taklit
- Başlangıç
- Gelişim
- İlerleme

- İlişkilendirme
- Akıcı okuma
- Ustalık
- Bağımsız okuma

Okumanın zihinsel aşamaları şunlardır:

- Görüntüleme merkezi
- Tanıma merkezi
- Görüntü yorum merkezi
- Okuma merkezi
- Konuşma merkezi

Okuma eğitiminde etkili olan faktörler şunlardır:

- Görme,
- İşitme,
- Zekâ,
- Dil gelişimi,
- Nörolojik olgunluk,
- Genel hareket yeteneği,
- Cinsiyet faktörü,
- Çevre.

Okuma becerisinin geliştirilmesi için aşağıdaki yöntem ve teknikler kullanılabilir:

- Sessiz okuma,
- Sesli okuma,
- Göz atarak okuma,
- Özetleyerek okuma,
- Not alarak okuma,
- İşaretleyerek okuma,
- Tahmin ederek okuma,
- Soru sorarak okuma,
- Söz korosu,
- Okuma tiyatrosu,
- Ezberleme,
- Metinlerle ilişkilendirme,
- Tartışarak okuma,
- Eleştirel okuma,
- Hızlı okuma,
- Ekran okuma.

Sesli okumanın yararları şunlardır:

- Vurgu, tonlamayı ve sesi geliştirir.
- Kelimeleri tanıma becerisini geliştirir.
- Temel dil becerilerini geliştirir.
- Anlamayı ve zihinsel süreç becerilerini geliştirir.

- Öğrenme ve algılamayı kolaylaştırır.
- Bakış açılarını genişletir.

Sesli okumada atlama, ekleme, tekrar, ters çevirme, telaffuz, duraklama ve yanlış okuma hataları okumanın akışını bozmaktadır. Okuma bir anlam kurma süreci olduğu için akıcı, stratejik olmalıdır. Okumaya motive olmak şart olup bu beceri geliştirilebilir. Okuma becerisinin geliştirilmesi okuma alışkanlığının kazanılmasına bağlıdır. Karadağ (2014) tarafından yapılan araştırmada okuma ilgisi, tutumu ve alışkanlıkları konusunda yapılmış lisansüstü tezler incelenmiş, ulaşılan tezlerde (s.12) bayan sınıf öğretmeni adaylarının ve sınıf öğretmenlerinin okuma ilgi ve alışkanlıklarının erkek öğretmen adaylarından ve öğretmenlerden daha yüksek olduğu, öğrencilerin büyük bir bölümünün kitap okuma alışkanlığının olmadığı ve eğitim düzeyinin öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Yine ailenin gelir düzeyi arttıkça öğrencilerin kitap okuma alışkanlık düzeylerinin arttığı, 100 temel eserin kitap okuma alışkanlığını orta seviyede geliştirdiği, kitap kulübü etkinliğinin öğrencilerin okumaya karşı tutumlarını ve okuma alışkanlıklarını olumlu etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yazma Becerisinin Geliştirilmesi

Yazma, zihnin sembollere dökülmesi, duygu ve düşüncelerin işaretlerle anlatılmasıdır. Yazma becerisi ancak uygulamalarla geliştirilebilir ve yazma becerisinin öğretiminde aşağıdaki üst düzey beceriler kazandırılmak istenmektedir:

- Eleştirel düşünme becerisi,
- Yaratıcı düşünme becerisi,
- İletişim becerisi,
- Araştırma becerisi,
- Problem çözme becerisi,
- Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi,
- Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi.

Aşağıdaki yazma yöntem ve teknikler ile yazma becerisi geliştirilebilir:

- Kontrollü yazma,
- Not alma,
- Özet çıkarma,
- Boşluk doldurma,
- Kelime/kavram havuzundan seçerek yazma,
- Yaratıcı yazma,
- Metin tamamlama,
- Güdümlü yazma,
- Serbest yazma,
- Tahminleri yazma,
- Metni kendi kelimeleriyle yeniden yazma,
- Bir metinden hareketle yeni bir metin yazma,
- Duyulardan hareketle yazma,
- Grup olarak yazma,
- Eleştirel yazma,

- Sınıf içi yazma etkinlikleri.

Planlı yazma süreci şu aşamalardan oluşur:

- Hazırlık
- Yazma taslağını oluşturma
- Yazma taslağını gözden geçirme
- Yazıyı düzeltme
- Yazıyı yayınlama

Yazma becerisinin bir boyutu da özetleme çalışmalarıdır. Öğrencilere özetleme öğretilirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Metinler öğrenci seviyesine uygun olmalıdır.
- Öyküleyici metinler tercih edilmelidir.
- Özetleme sonrası özetler tartışılarak bilgilerin kalıcılığı sağlanmalıdır.
- Özette yazarın fikrine yer verilmesi gerektiği vurgulanmalıdır.

Dil Bilgisi Becerisinin Geliştirilmesi

Dil bilgisi, dilin kuralarının doğru bir biçimde öğretilmesini temel almaktadır. Çünkü dilde kurallar vardır ve bu kurallar dilin öğrenilmesini kolaylaştırmaktadır. Derslerde öğrencilere dil bilgisi öğretilirken konuların somutlaştırılarak sunulması öğrenmeyi kolaylaştıracaktır.

Ayrıca dil bilgisi çalışmalarında eğitsel oyunların da kullanılması konuların öğretilmesini kolaylaştıracaktır.

Dil bilgisi Öğretiminde Kullanılabilecek Eğitsel Oyunlar (Arıcı, 2019) şunlardır:

- Alfabenin Şifresi,
- Alfabe,
- Alfabetik Kelimeler,
- Alfabe-Kelime Bilgisi,
- Beş Kapak Oyunu
- Varlıkların (meyve-eşya- hayvan vb.) İsimleri Bileklik ve Kolye Yapıyorum
- Alfabe-İsimler
- Bil-Yaz Varlıkların (meyve-eşya- hayvan-taşıt-meslek vb.) İsimleri Birleştir Kök-Ek-Kelime
- Cümle Küpleri Cümle Oluşturup Yazma
- Harf Küpleri Harfler-Kelimeler
- Kaptan Der Ki Eylemler
- Karagöz ile Hacivat Dinleme- Konuşma-Okuma Becerisinin Geliştirilmesi
- Kelime Küpü Kelime Türetme
- Küçük Matbaacı Kelimeler-Değerler
- Mıknatıslı Harfler Alfabe ve Kelimeler
- Yapboz Alfabe araştırma.

BÖLÜM 2:

ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Birinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler

DİNLEME/İZLEME

TÜRKÇE DERSİ

1. SINIF

TEMA/ÜNİTE: MİLLİ MÜCADELE VE ATATÜRK

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru kullanma, karar verme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dinleme

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinleneni/izleneni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Bilgisayar, akıllı tahta, çalışma kâğıdı.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğrencilere TRT'nin hazırladığı Nusrat Mayın Gemisi ile ilgili bir kısa film izlettirilir.
- İzletilen filmdeki kahramanlarla ilgili çalışma kâğıdı verilir.

- Öğrenciler çalışma kâğıdını doldurarak anladıklarını aktarırlar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Çalışma kâğıdı kullanılır.

  - Aşağıdaki kahramanların isimleri ve özelliklerini yazınız.

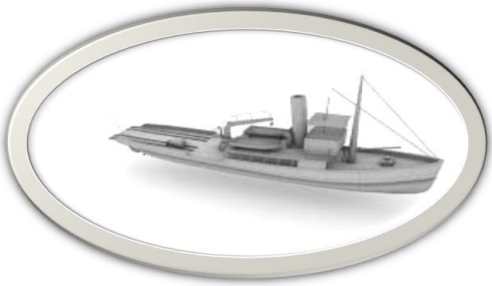

Yukarıdaki geminin adı nedir?

- Dinlediğiniz metinden gözünüzde canlanan Nusrat Mayın Gemisini aşağıdaki boşluğa çizip boyayınız.

- Dinlediğiniz metinde hangi ulaşım aracı vardı, işaretleyiniz.

		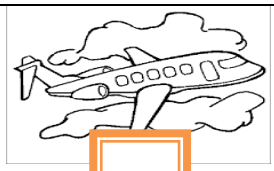

- Fotoğrafların yanındaki boşluğa Atatürk'ü anlatan bir şiir yazınız.

TÜRKÇE DERSİ

1. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, karar verme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dinleme/ İzleme

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinleneni/ İzleneni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Dinleme metni, kaset veya CD, çalışma kâğıtları

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Nasrettin Hoca kimdir? Hakkında neler biliyorsunuz? Düşüncelerinizi aşağıdaki bölüme yazınız.

- Kuyuya Düşen Ay çizgi filmi izlettirilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Dinleme/izleme gözlem formu kullanılır.
- Çalışma kâğıdı kullanılır.
- İzlediğiniz çizgi filmden hareketle aşağıdaki görselleri oluş sırasına göre numaralandırınız.

- Aşağıdaki varlıkların isimlerini altlarındaki kutucuklara yazınız.

İkinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

2. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

TEMEL DİL BİLGİSİ: Dil bilgisi

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Kelimeleri yerinde kullanarak doğru cümle kurma, yazım kurallarını uygulama

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Yazımı yanlış kelimeler verilir.
- Yazımı yanlış kelimelerin doğrusunu yazar.
- Kelimeleri karışık verilmiş cümleleri kurallı cümle yapar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Eklerdeki ölçme ve değerlendirme formları kullanılır.

- Aşağıda yazılış ve söylenişinde hata yapılan kelimeleri doğru bir şekilde yazınız.

YANLIŞ	**DOĞRU**
GRAVAT	
TORPAK	
YANLIZ	
YALNIŞ	
KİPRİ	
HERKEZ	
PENBE	
DOMATEZ	
SAKLANBAÇ	

- Aşağıda karışık verilen kelimelerden kurallı cümleler yapınız.

	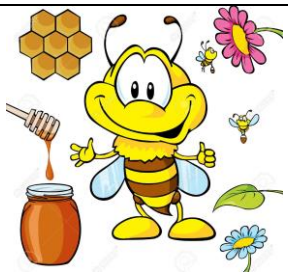
doğdu, Atatürk, Selanik'te, 1881'de	
Ankara'dır, başkenti, Türkiye'nin	
ünlüdür, Muş, laleleriyle	
seviyorum, çok, okumayı, kitap	
arkadaştır, en iyi, kitap	

TÜRKÇE DERSİ

2. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRENME ALANI: Okuma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Akıllı tahta

DERS İŞLEME SÜRECİ:

Öğretmen öğrencilere akıllı tahtadan "Eşek ile Tilki" masalını açar ve öğrencilere masalı izlettirdikten sonra kendilerine masal ile ilgili sorular soracağını söyleyip dikkatli dinleme/izlemelerini ister.

EŞEK VE TİLKİ

Kurnaz tilki, acıkan aslana yiyecek bulma telaşındaydı. Ne yapsam ne etsem diye düşünüp yürürken gölgede yatmakta olan bir eşeğe rastladı. Eşeği kandırıp aslanın yanına götürürse iş tamamdı. Aslan, eşeği bir güzel yakalayıp yiyecekti.

Tilki yaklaşıp eşeğin aklını çelecek sözler söylemeye başladı:

– Kalk da seni güzel çayırlara götüreyim. Böyle beklemekle karın doymaz. Bir bilsen etrafta ne güzel otlar var!

Eşek yattığı yerden konuştu:

– Ben hâlimden memnunum. Sahibim bana az da olsa yiyecek veriyor. Bununla yetinip şükretmek en iyisi.

Tilki, eşeği zor kandıracağını anlamıştı. Biraz daha dil dökmeliydi. Eşeğin yanından ayrılmadı. Ona türlü türlü hikâyeler anlatıp ilgisini çekmeye çalıştı. Sonunda eşeği bir gezintiye çıkmaya razı etti.

– Fena mı olur, değişik yerler görürsün. Bu arada da güzel otlar yersin, dedi tilki.

Uzun süre tilkiye direnen eşek, tilkinin öve öve bitiremediği yeşillikleri ve berrak pınarları iyice merak etmeye başladı. Tilkinin söylediklerinden etkilenmişti. “Saman ve kuru ot yemekten bıktım zaten.” diye geçirdi içinden. Biraz taze ot yesem fena olmayacak.

Böylece tilkiyle eşek yola koyuldular. Sonunda aslanın beklediği yere yaklaşmışlardı. Eşeğin geldiğini gören aslan, sabırsızlanıp kükremeye başladı. Aslanın kükremesini duyan eşek dörtnala kaçıp gözden kayboldu.

– Padişahım, dedi tilki, ne diye sabretmedin? Sessiz kalıp yaklaşmasını bekleyecektin!

– Ne yapayım, dedi aslan, açlıktan sabrım da gitti aklım da. Sana, kurnaz tilki diye boşuna dememişler. Bir yolunu bulup onu buraya tekrar getirmeyi dene!

– Bu biraz zor olacak ama onu yine kandırabilirim. Bu kez de acele edip işi berbat etme, dedi tilki.

– Söz, yanıma gelinceye kadar hiç yerimden kımıldanmam. Uyumuş gibi yaparım, dedi aslan.

Tilki hemen eşeği buldu. Eşek ona sitem edip,

– Senin gibi dost olmaz olsun, dedi. Ben sana ne yaptım ki beni o canavarın yanına götürdün?

Tilki yine dil döküp eşeği kandırmaya çalıştı.

– Senin gördüğün aslan değil, bir büyüydü, dedi. Ben senden daha güçsüzüm ama her zaman orada dolaşırım. Şimdiye kadar bana bir zarar gelmedi. Herkesin oraya yaklaşmaması için oraya büyü yapmışlar. Büyü yapmasalardı, bütün hayvanlar oraya gelir, orası çöl gibi kupkuru olurdu. Aslında ben sana söyleyecektim, aslan kükremesi gibi bir ses duyarsan korkma diye. Ama unutmuşum.

Tilkinin bu yeni hikâyesi yüzünden eşeğin kafası karışmıştı. Ama aslandan da ödü patlıyordu. Tilkinin dediği gibi o ses aslan sesi değil de bir büyü olabilirdi, ama ya gerçekten aslan varsa orada? Ne olursa olsun tilkinin peşine takılıp da tehlikeye atılmak istemiyordu artık. Tilkiye dönüp,

– Çekil git başımdan, senin lafına karnım tok, dedi.

Tilki bir türlü vazgeçmiyordu.

– Sen iyice kuruntulandın, dedi eşeğe. Gördüğün bir hayaldi. Tekrar gidelim, orada aslan olmadığını göreceksin. Eşek, tilkiyi başından uzaklaştırmaya çalışıyor, tilkiyse eşeğe dil dökmeyi sürdürüyordu. Bu

arada eşeğin karnı da iyice acıkmıştı. Tilki yeşil çayırlardan söz ettikçe eşeğin iştahı kabarıyor, böylece ne yapacağını bilemez oluyordu. Aklı tilkiye inanmaması gerektiğini söylerken, midesi onu çayırlara gitmeye zorluyordu.

Sonunda tilkinin hileleri etkili oldu ve eşek ormana tekrar gitmeyi kabul etti. Böylece eşek, aslanın yanına kadar yaklaştı. Saklanmış olan aslan, son ana kadar sesini çıkarmadı ve eşek iyice yaklaşınca bir hamlede onu yakalayıp öldürdü. Aslan, eşekten biraz yedikten sonra susayıp yakındaki pınara su içmeye gitti. Bu arada fırsat kollayan tilki, aslanın yokluğundan yararlanıp eşeğin ciğeriyle yüreğini yedi. Aslan, suyu içip eşeğin yanına dönünce eşeğin yüreğiyle ciğerini yemek için aradı, bulamadı. Tilkiye dönüp,

– Bunun ciğeriyle yüreği nerede, diye sordu.

Kurnaz tilki hemen cevap verdi:

– Onda ciğer ya da yürek olsaydı buraya bir daha gelir miydi?

Kaynak: Kırlangıç, H. (2017). Mesnevi'den Öyküler. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MASALIN 5N 1K'Sİ

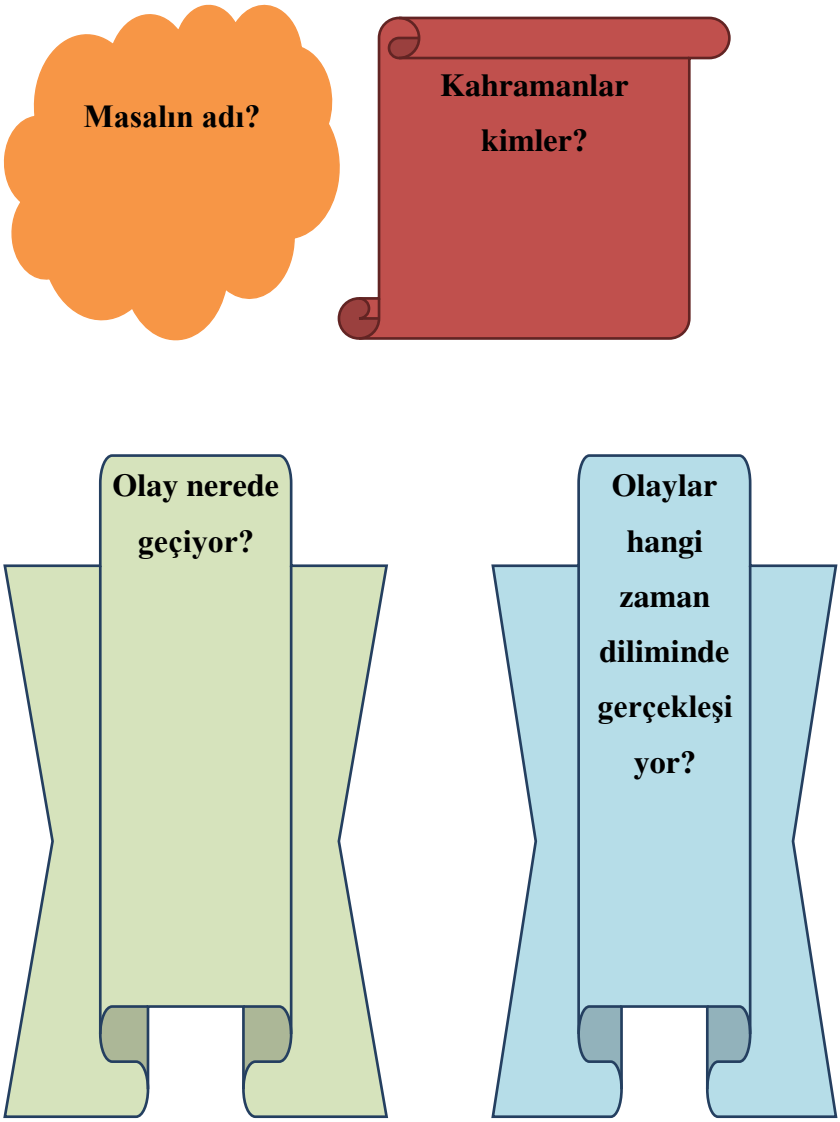

Tilkiyi nasıl bir son bekliyor?

Masalı beğendim çünkü

Masalı beğenmedim çünkü

Metinde geçen “dil dökmek” deyiminin anlamı sizce ne olabilir?

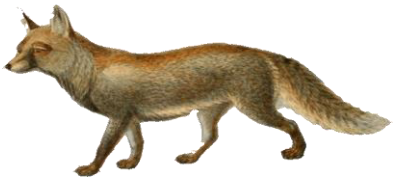

Metinde geçen “iştahı kabarmak” deyiminin anlamı sizce ne olabilir?

NELER ANLADIK?

1-Tilki eşeği kimin yanına götürmeye çalıştı?

2-Tilki ve eşek çayırlara gittiklerinde eşek neden geri döndü?

3-Tilki eşeği ikinci defa çayırda götürmek için nasıl dil döktü?

4-Bu metnin ana düşüncesi nedir?

Yanda verilen kelimelerin son harfini bulup o harfle başlayan yeni bir kelime yazınız.

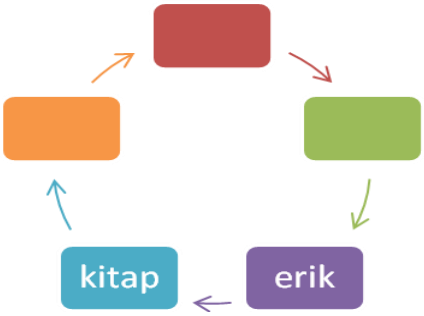

TÜRKÇE DERSİ

SINIF: 2

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dil bilgisi

TEMA/ÜNİTE: Çocuk dünyası

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Noktalama işaretlerini doğru yerde kullanır. Zıt anlamlı kelimeleri kavrama ve cümle kurma

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı

HAZIRLIK

- Tatil günlerinde evde neler yapıyorsunuz?
- Evde annenize yardım ediyor musunuz? Hangi işlerde annenize yardım ediyorsunuz?

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Hazırlık soruları sorulduktan sonra öğretmen metni vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.
- Öğrencilere metinden alınmış cümlelerin noktalama işaretleri kaldırılarak yerine ( ) konulan çalışma kâğıtları dağıtılır.

- Öğrencilerden parantezlerin içine uygun noktalama işaretlerini yerleştirmeleri istenir.
- Doldurulan çalışma kâğıtları sınıfla beraber değerlendirilir. Yanlış yapan varsa yanlış yaptığı cümle tahtaya yazılır ve gönüllü bir kişinin parantez içine hangi noktalama işaretinin gelmesi gerektiğini nedeniyle birlikte söylemesi istenir.
- Öğrencilere metinden alınmış kelimelerin olduğu çalışma kâğıtları dağıtılır.
- Kelimelerin karşılarına zıt anlamlarını yazmaları ve her kelimenin zıt anlamlısını birer cümlede kullanmaları istenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Ekteki ölçme/değerlendirme formları kullanılır.
- Çalışma kâğıdı kullanılır.

- Aşağıda parantezler arasında verilen boşluklara doğru noktalama işaretlerini yerleştiriniz.

✓ Kahvaltımı yaptım ( )

✓ Mert Ata akşam dişlerini fırçaladı mı ( )

✓ Marketten süt ( ) ekmek ( ) domates aldım ( )

✓ Öykü Ada ( )nın defterini annesi Şemsinur Hanım buldu ( )

✓ Eyvah( ) Yardım edin ( )

✓ Ata Matematik ödevini doğru yapmamış ( )

✓ Ada çarşıdan eve geldi mi ( )

✓ Kapıyı kim çaldı ( )

✓ İmdat ( ) Sesimi duyan var mı ( )

- Aşağıdaki kelimelerin zıt (karşıt) anlamlarını karşılarına yazınız. Kelimelerin zıt anlamlarını cümle içerisinde kullanınız.

Gece:

Zor:

Gelmek:

Uzun:

Yanlış:

Kötü:

Üçüncü Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

3. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Problem çözme, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Okuma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Okuduğu metni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı

AİT OLUNAN TEMA/KONU: Kişisel Gelişim/Empati

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğrencilere aşağıdaki metin okutulur.
- Metindeki Leylek ve Tilki karakterlerinin özelliklerini yazmaları istenir.
- Karakterlerin özellikleri göz önünde bulundurularak yeni bir son yazmaları istenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Çalışma kâğıdı kullanılır.

TİLKİ İLE LEYLEK

Tilki karada, leylek ise hem suda hem de karada avlanıyormuş. Tilki bir gün tok, beş gün aç gezerken leylek sevdiğini yiyor, sevmediğini bırakıyormuş. Yani leyleğin yiyecek diye bir derdi yokmuş... Nasıl olduysa olmuş, tilki ile leylek dost olmuş. Olmuş ama tilki, o güne kadar leylek ile olan dostluğundan bir fayda görmemiş. Hem onun kendisine yukarıdan bakıp gagasını taklatmasından da hiç mi hiç hoşlanmıyormuş. Bir gün ne düşündüyse düşünmüş ve leyleği yemeğe davet etmiş:

– Sevgili dostum, bir akşam yemeğini bizde yiyelim. İnşallah beni kırmazsın, demiş.

Leylek uzun gagasını tak tak vurarak,

– Dostun daveti kırılır mı, elbette gelirim, diye karşılık vermiş. Leylek, davet günü yakındaki gölde yıkanıp temizlenmiş ve gagasında gölden yakaladığı taze bir balıkla

Tilkinin evine gitmiş. Hoşbeşten sonra tilki, leyleği sofraya davet etmiş. Leylek hemen mis gibi kokan yemeklerin yanına gelmiş. Fakat yemekler hep suluymuş ve hepsi de düz tabaklara konmuş.

Leylek, gagasını tabakta taklatıp durmuş ama bir lokmacık bir şey yiyememiş. Tilki hem yan gözle leyleği seyrediyor hem de önündeki yemekleri şapur şupur yiyormuş. Leylek kibarlığından bir şey diyememiş.

Tilki,

– Yemeklerimi nasıl buldunuz, diye sorunca leylek hiç bozuntuya vermemiş.

– Güzel, eline sağlık, demiş.

Gururuna yedirip de tilkiye orada haddini bildirememiş ama onun yaptığını da hiç unutmamış. Yine birlikte oldukları bir gün leylek,

– Ne zamandır seni yemeğe davet etmek istiyordum. Eğer bir işin yoksa yarın bana yemeğe gelir misin, demiş.

Tilki,

– Elbette gelirim, diyerek hemen bu davetin üzerine atlamış. Tilki gün boyunca bu daveti düşünmüş, ava çıkıp da karnını abur cubur şeylerle doldurmak istememiş. Aklından neler geçmiş neler. Çalılara sürünüp tüylerini taramış ve ağzında bir demet çiçekle leyleğin kapısını tıklatmış. Leylek, sofrayı bahçede hazırlamış. Tilki ne var ne yok diye havayı şöyle bir koklamış. Yemekler mis gibi kokuyormuş. Deniz ürünleri ve kızarmış etler geçmiş aklından. Hoşbeşten sonra leylek, tilki dostunu sofraya davet etmiş. Etmiş ama tabaklar vazo gibi uzun uzunmuş, ağızları da dapdar. Başını sokmaya çalışmış olmamış, dilini uzatmış yine olmamış. O kadar uğraşmış ama bir lokma bile yiyememiş. Kendi yaptıklarını hatırlayınca utanmış, bir şey diyememiş. Leylek uzun gagasını daldırıp daldırıp yemiş o lop lop etleri, istiridyeleri, balıkları. Leylek,

– Nasıl dostum, beğendin mi yemekleri, diye sorunca tilki kem küm etmiş, bir şey yiyemediğini söyleyememiş. Tilkiliğinden utanmış ve kuyruğunu bacaklarının arasına sokarak aç karınla evinin yolunu tutmuş.

Kaynak: La Fontaine J. (2009). *La Fontaine'den seçmeler*. (Çev. H.A. Yüksel). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. (Orijinal yayın tarihi,1621-1695)

- Tilki ve leyleğin özelliklerini yanlarındaki boşluklara yazınız.

Okuduğun masalın devamını
asağıya yazabilir misin?

TÜRKÇE DERSİ

3. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Yaratıcı düşünme, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma.

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Konuşma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Hazırlıklı konuşmalar yapma, hayvan haklarını öğrenme

MATERYAL: Çalışma kâğıtları

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Konuşma becerisi gözlem formu kullanılır.
- Çalışma yaprakları kullanılır.
- Duygu ve düşüncelerini paylaşma biçimlerini açıklayabiliyor mu?
- Aşağıdaki çizimleri boyayınız.

TUTSAK KARTALIN AKLI

Avcının biri, bir kartal yakalamış. Kanatlarını uçamayacağı bir şekilde kesip kümese koymuş. Kartal kümeste tavukların, kazların, horozların içerisinde yaşamaya başlamış. Fakat kartal çok onurlu bir hayvan olduğu için bunu kendine yedirememiş. Kahrından yemeden içmeden kesilmiş ve günden güne zayıflamaya başlamış. Kümesin yanından geçen bir adam, kartalın içler acısı hâlini görünce ona acımış. Parasını verip kartalı sahibinden almış. Kesik kanatlarını yolup tüylerini çeşit çeşit yağlarla ovmuş ve tedavi etmiş. Bir süre sonra yolunan kanatların yerinden yenileri çıkmaya başlamış. Aradan bir süre daha geçince kartal eski hâline dönmüş. O zaman iyi kalpli adam kartalı özgür dünyasına salıvermiş.

Kartal özgür kalınca adamın bu iyiliği altında kalmamış. Semiz bir tavşan yakalayıp kendini gülünç durumdan kurtaran adama getirmiş.

Baştan beri kartalı izleyen bir tilki kartala,

– Sen deli misin, demiş. Tavşanı ne demeye ona götürüyorsun. O zaten iyi kalpli bir adam. Ondan sana zarar gelmez. Asıl kanatlarını kırıp seni gülünç duruma sokan adama götür ki bir daha kötülük etmesin. Sen kötüden yakanı kurtarmaya bak. Bir daha ona yakalanırsan hâlin ne olur hiç düşündün mü?

Kaynak: Yüksel, H. A. ( ) Ezop Masalları. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Siz avcının yerinde olsaydınız neler yapardınız?

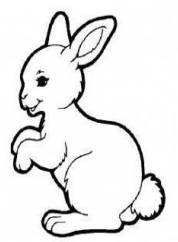

- Hayvan hakları hakkında neler düşünüyorsunuz?

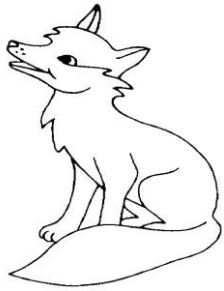

- Kartalın yerinde olsanız tilkiye cevabınız ne olurdu?

- Aşağıdaki resmi boyayıp resimde gördüğünüz hayvanlar hakkında bildiklerinizi aşağıdaki ilgili sütuna yazınız.

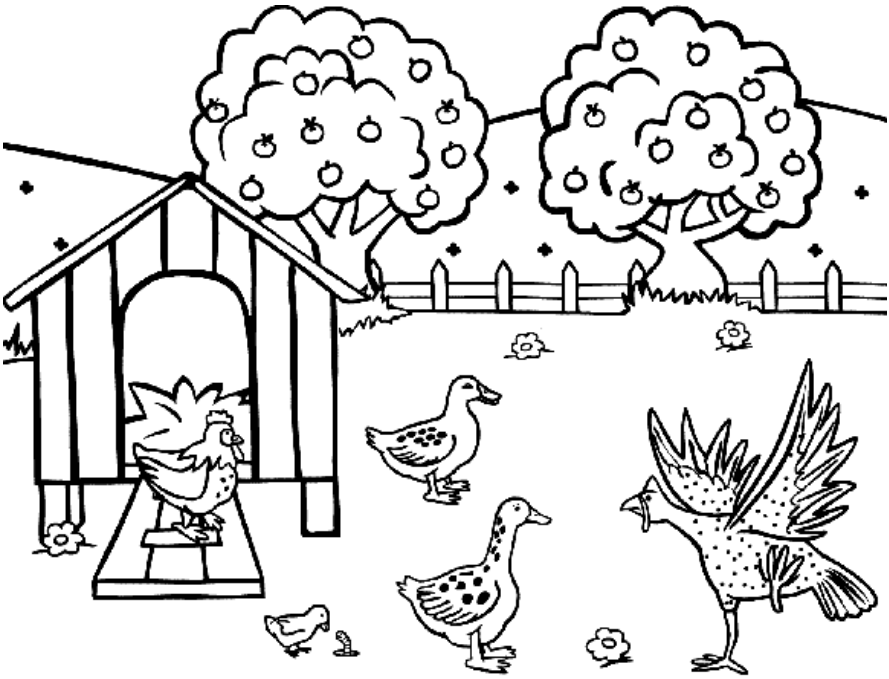

Hayvanın Adı	Hayvanın Özellikleri

Dördüncü Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

4. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, karar verme .

TEMEL DİL BECERİLERİ: Konuşma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma.

Şiir yazma becerisi gelişir.

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Kelime kartları, çalışma kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir:

- Hacivat- Karagöz hakkında neler biliyorsunuz?
- Birbirleriyle ilişkileri nasıl?
- Öğretmen tüm öğrencilere kelimelerin yazılı olduğu kâğıtlar dağıtır.
- Öğrencileri beş gruba ayırır.

- Grup üyelerinde bulunan kelimelerin içinde bulunduğu bir Hacivat- Karagöz senaryosu yazmalarını istenir.
- Tüm öğrencilerin bir rolünün olmasını istenir.
- Öğrencilere 10 dakika süre verilir.
- Süre bittikten sonra gruplar yazdıkları senaryoları canlandırırlar.

NOT: Türkçeyi etkili, doğru ve güzel kullanmalarına dikkat edilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Grup ölçme ve değerlendirme formu kullanılır. Çalışma kâğıdı kullanılır.
- Hacivat ve Karagöz'e bir mektup yazılır.

Aşağıda verilen kelimeleri kullanarak bir şiir yazınız.

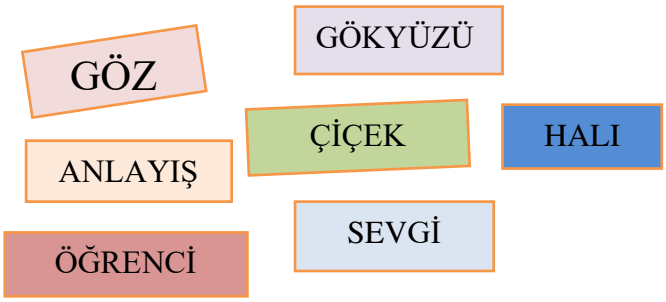

TÜRKÇE DERSİ

4. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 40 Dakika

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma; yaratıcı düşünme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Yazma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Faklı türlerde metinler yazma

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Yukarıdaki metin öğretmen tarafından bir defa öğrencilere sesli bir şekilde okunur.
- Her öğrenci sessiz bir şekilde bir defa metni kendisi okur.
- Metin ile ilgili çalışma kâğıtları öğrencilere dağıtılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Çalışma kâğıdı kullanılır.

OYUNA GELEN PELİKAN KUŞU

Bir kurt, avladığı avını yerken boğazına bir kemik parçası saplanmış. O kadar uğraştığı hâlde kemik parçasını çıkaramamış. Boğazı şişmeye başlamış, neredeyse boğulacakmış. Bir kurtarıcı bulur muyum diye oraya buraya koşuşturmuş. Sonunda bir pelikan kuşuna rastlamış.

– Aman pelikan kardeş, ne olursun beni bu dertten kurtar, demiş. Pelikan biraz kuşkulanmış. Onun bu hâlini fark eden kurt,

– Ücretini vermem diye mi tereddüt ediyorsun? Neyse ücretin veririm. İş, iştir. Hem bende kimin alacağı kalmış ki, demiş.

Pelikan kuşu kurdun bu hâline acıyarak sivri ve uzun gagasını kurdun ağzından içeri sokmuş. Bir kavrayışta kemiği saplandığı yerden çıkarıvermiş. Böylece kurt büyük bir dertten kurtulmuş.

Pelikan ücretini alıp yoluna devam etmek istemiş ama kurt hiç oralı olmamış. Pelikan,

– Hadi bakalım paramı ver de gideyim, dediğinde kurt bir öfkelenmiş, bir öfkelenmiş ki, sormayın.

– Vay vay vay! Demek ücretini istiyorsun haa! Koca kurdun ağzına başını sokup sağ salim kurtardığına şükretmiyorsun da bir de para mı istiyorsun? Hadi git işine, demiş.

Hasan Avni Yüksel

Kaynak: Yüksel, H. A. (2017). Ezop Masalları, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

NELER ANLADIK?

- Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1) Kurdun boğazına ne saplanmış?

2) Kurt ne yaparken boğazına bir şey saplandı?

3) Kurdun boğazına kemik parçası saplanınca ne oldu?

4) Kurda kim yardım etti?

5) Pelikan kuşu kurda yardım ettikten sonra kurt pelikan kuşuna ne dedi?

- Bulmacada gizli olan noktalama işaretlerinin isimlerini bulup boyayınız.

N	O	K	T	A	L	A	M	A	Ü	İ	N	S
O	L	M	K	S	R	O	P	Y	N	K	O	O
K	S	V	İ	R	G	Ü	L	L	L	İ	K	R
T	Ü	N	L	Ü	L	N	A	N	E	N	T	U
A	L	T	K	S	O	R	U	O	M	O	A	İ
T	Ü	Ç	N	O	K	T	A	K	Ç	K	L	Ş
Y	A	Y	A	Y	R	A	Ç	T	L	T	I	A
Ü	Ç	N	O	K	T	A	Z	A	Z	A	V	R
K	E	S	M	E	İ	Ş	A	R	E	T	İ	E
P	A	R	A	N	T	E	Z	E	Y	U	R	T
K	I	S	A	L	T	M	A	D	Ç	N	G	İ
I	U	Z	U	N	Ç	İ	Z	G	İ	V	Ü	C
K	I	S	A	Ç	İ	Z	G	İ	V	K	L	Z
U	Z	U	N	E	Ğ	İ	K	Ç	İ	Z	G	İ
T	I	R	N	A	K	İ	Ş	A	R	E	T	İ

- Bulduğunuz noktalama işaretlerinin geçtiği cümleler kurunuz.

Noktalama İşareti	**Cümlem**

TÜRKÇE DERSİ

4. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Erdemler

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: İşbirlikli öğrenme, akran öğrenme.

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Okuma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Okuduğu metni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Etkinlik kâğıtları

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğretmen tarafından ‘doğruluk masalı ‘metni dağıtılır. Öğrenciler noktalama işaretlerine uygun sessiz okur.
- Öğrenciler üç gruba ayrılır.
- Her grup sessiz okuma yaptığı metinde zıt anlamlı, gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri bulur.
- Metinde geçen zıt anlamlı kelimeleri, gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri tespit eden öğrenciler bu kelimelerin içinde bulunduğu şiir yazarlar.
- Öğrenciler yazdıkları şiiri sınıfa sesli bir şekilde okurlar.

- En güzel şiiri yazan grup seçilir ve grup ödüllendirilir. Seçilen şiir sınıf panosuna asılır.
- Etkinlik kâğıdı öğretmen tarafından öğrencilere dağıtılır ve etkinlik kâğıtları doldurulur.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Okuma becerisi gözlem formu kullanılır.
- Etkinlik kâğıtları kullanılır.

- Aşağıda yazılan cümlelerde mecaz, gerçek veya terim anlamlardan hangisinin kullanıldığını bulup işaretleyiniz.

Boş olan tüm kutuları üst kata götürmemi istedi.

Mecaz anlam Gerçek anlam Terim anlam

Mert Ata sergilediği davranışlarla kalbimi çok kırıyordu.

Mecaz anlam Gerçek anlam Terim anlam

Oyuncu sahneye çıkınca ağlamaya başladı.

Mecaz anlam Gerçek anlam Terim anlam

- Aşağıda verilen cümleleri oluş sırasına göre numaralandırınız.

İçerisi o kadar soğuk olmuştu ki titriyorduk.

Fırtına başlamıştı, dışarıdan kulakları sağır edici derecede sesler geliyordu.

Aniden dışarıda ki seslerin durduğunu fark ettik ve fırtınanın durduğunu anlamıştık.

Evin çatısı uçmuş sağa sola savruluyordu. Ev çok tehlikeli bir hal almaya başlamıştı.

Herkes gözyaşlarına boğulmuştu ve çok korkuyordu.

TÜRKÇE DERSİ

SINIF: 4.Sınıf

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

TEMA/ÜNİTE: Bilim ve Teknoloji

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: İşbirlikçi öğrenme, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme.

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Yazma.

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Yazdıklarını düzenleyebilmek ve metin yazmak.

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Boya kalemleri, fon kartonu, A4 kâğıdı.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğretmen sınıfa sesli bir şekilde "Bilgisayarın önemi "metnini okur.
- Sınıfa sizler bilgisayar hakkında neler düşünüyorsunuz? Sorusunu sorar ve cevapları aldıktan sonra "siz olsaydınız nasıl bir bilgisayar tasarlardınız, bu bilgisayarın özellikleri neler olurdu? Sorusunu sorar cevap aldıktan sonra öğrencilerden kendilerine ait bilgisayar tasarlamalarını ister.

- Öğrenciler tasarladıkları bilgisayarın kullanma aşamalarını anlatan bir broşür hazırlar. En iyi broşür seçilip sınıf panosuna asılır.
- Öğretmen sınıfın mevcuduna göre sınıfı 4 ya da 5 gruba ayırır. Her gruba ayrı olarak Edison, Grahambell, Luis Posteur ‘un icat ettiği ürünler ve bu insanların bilgilerinin olduğu kartlar verilir.
- Her grup kendisini o bilim insanının yerine koyar ve o bilin insanın yerinde olduklarında nasıl özellikte bir ürün üretebileceklerini düşünürler. Ve nasıl bir tasarım yapacaklarını yazıp tasarımlarını çizerler.
- Yazım kurallarını da inceleyerek sınıfta metni okuyup, tasarımlarını tanıtırlar. En iyi tasarım seçilip grup ödüllendirilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Yazma becerisi gözlem formu kullanılır.
- Etkinlik kâğıtları kullanılır.

- Sizce elli sene sonra yaşadığımız yerlerde neler değişecek, teknoloji nasıl değişecek, neler değişecek hayatınızda? Bu soruların cevabının olduğu kısa bir metin yazınız.

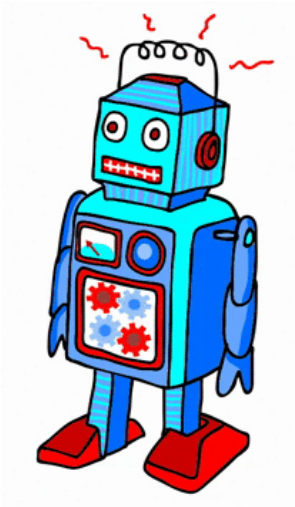

- Okulda en çok kullandığınız alet ya da malzeme (abaküs, hesap makinesi vb.) hangisidir? Bu malzemede hangi özelliklerin olmasını isterdiniz, bu ürünü nasıl geliştirirdiniz? Geliştirerek ya da yeni bir alet ya da malzeme tasarlayarak bu aletin ya da malzemenin kullanma aşamalarını anlatan ve tanıtan bir broşür hazırlayıp tasarladığınız ürünün resmini çiziniz.

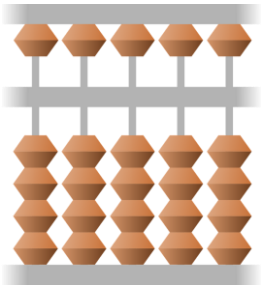

Beşinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

5. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Eleştirel düşünme, Yaratıcı düşünme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dinleme.

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinleneni/ İzlemeni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Hazırlanan şapkalar.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Metin öğrencilere dinletilir.
- Öğretmen, öğrencilere altı şapka tekniği hakkında kısa bir bilgi verilir.
- Altı şapka tekniği kullanılarak her şapkanın özelliğine göre metinden sorular sorulur.

YARASA

Yarasanın biri gelincik yuvasına dadanıvermiş. Gelincik yuvasına yiyecek depoluyor fakat o gidince yarasa tepeden bir dalış yapıp yiyecekleri aldığı gibi kaçıyormuş. Bir gün böyle beş gün böyle. Gelincik bakmış bu hırsızlığın sonu gelmiyor, düşünüp taşınmış ve hırsızı yakalamak için bir tuzak kurmuş. Akşam olup da yorgun argın evine döndüğünde bir de bakmış tuzakta bir canlı var. Yaklaşıp bakmış bir kuş.

– Ne diye alın terimi çalıyorsun? Zaten bütün kuşlardan nefret ediyorum. Kiminizin gözü hayatımızda kiminizin ise malımızda. Şimdi sana bir ceza vereyim de gör!

Yarasa hemen itiraz etmiş:

– Siz karıştırdınız galiba. Ben komşunuz fareyim. Farelerin, gelinciklerin yiyeceklerini çaldıkları hiç duyulmuş bir şey midir? Şöyle bir geçiyordum, uğrayıp selam vermek istedim. Ben ne bileyim sizin tuzak kurduğunuzu. Gelinciğin kafası karışmış,

– Madem kuş değilsiniz o kanatlarınız ne peki, diye sormuş.

Yarasa gülmüş:

– Aman efendim, o kanat değil, pelerin. Havalar çok soğuk geçtiği için üşütmeyeyim diye üzerime alıyorum. Hem siz kuşların böyle kulakları olduğunu, sizin gibi dişleri bulunduğunu hiç gördünüz mü? Gelincik düşünmüş, yarasanın dedikleri doğru imiş.

– Neyse, bir yanlışlık olmuş. Bir daha ziyaretime gelince kapımı tıklatın lütfen, demiş ve yarasayı serbest bırakmış. Yarasa bu, aç

kalacak değil ya, bu sefer de başka gelinciğin yuvasına dadanmış. Bir gün böyle iki gün böyle derken sonunda yakayı ele vermiş. Gelincik, akşam yuvasına geldiğinde tuzağa bir farenin yakalandığını görmüş. Fareye bağırıp çağırmaya başlamış:

– Siz hep böylesiniz işte. Biz kazanıyoruz siz çalıyorsunuz, sana bir ceza vereyim de gör!

Yarasa hemen itiraz etmiş:

– Aman efendim, siz beni farelerle karıştırdınız. Ben fare değilim, kuşum. Gelincik:

– Onu sen gel de benim külahıma anlat. Hem sen kuşsan o kulaklar o dişler ne peki?

Yarasa,

– Bakın bakalım, sizin dişlerinize ve kulaklarınıza benziyor mu? Tanrı'nın işine karışmak olur mu? Bazı kuş türlerini böyle yaratmış. Biz genellikle kurtçuklarla besleniriz. Böyle dişler olmasa ağaç kabuklarını nasıl kaplatır da kurtçukları çıkarırız? Böyle kulaklar olmasa derinden gelen sesleri nasıl duyabiliriz?

Gelincik, yarasanın söylediklerinde hiç de mantıksızlık görmemiş. Yarasa, gelinciğin kafasının iyice karıştığını anlayınca sözüne devam etmiş:

– Siz beni farelere benzettiğiniz için böyle söylüyorsunuz. Kuşların, gelinciklerin yiyeceklerini çaldıkları hiç görülmüş mü?

Gelincik:

– Madem kuşsun, öyleyse kanatların hani?

Yarasa tuzağın içinde kanatlarını açabildiği kadar açmış.

Gelincik:

– Mademki kuşsun uç da görelim, demiş ve yarasayı tuzaktan çıkarmış.

Yarasa bu fırsatı kaçırmamış,

– Elbette efendim, demiş ve kanatlarını çırparak uçuvermiş.

"Yarasa “, Ezop Masalları

Yüksel, H. A. (2017). Ezop Masalları, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Aşağıda verilen şapka görsellerinin renkleri ve belirttikleri özellikleri inceleyiniz. Metinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

TARAFSIZ

DUYGUSAL

KARAMSAR

İYİMSER YENİLİKÇİ YÖNETİCİ

- Metindeki gelincik ve yarasanın özelliklerini göz önünde bulundurarak hangisinin hangi şapkayı takması gerektiğini resimlerinin altlarına yazınız.

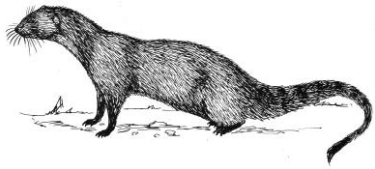

……. ……..

- Aşağıdaki tabloda verilen ifadelerin yanlarına hangi hayvana ait olduğunu yazıp yanındaki sütuna da takması gereken şapkanın rengini boyayınız.

İfade	**İfadenin sahibi olan hayvan**	**Takması gerek şapka**
Bütün kuşlardan nefret ediyorum.		
Farelerin, gelinciklerin yiyeceklerini çaldıkları hiç duyulmuş bir şey midir?		
Madem kuşsun, öyleyse kanatların hani?		
Elbette efendim, demiş ve kanatlarını çırparak uçuvermiş.		

TÜRKÇE DERSİ

5. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Erdemler

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Eleştirel düşünme ve Yaratıcı düşünme.

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dinleme

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinleneni/izleneni anlama ve çözümleme.

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Dinleme/izleme metni videosu ve çalışma kâğıdı.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Dinleme/izleme metnine geçilmeden önce, öğrencilerin dinleme videosu ile ilgili sorulara bakmaları istenir.
- Öğrencilere dinleme esnasında metinle ilgili not alınması istenir.
- Öğrencilere dinleme/izleme metni dinletilir. (Fare ile Deve)
- Dinleme sırasında metin bir yerde durdurulur ve metnin devamının nasıl ilerleyeceği öğrencilere sorulur. Öğrencilerden cevaplar alınır ve metin bittikten sonra öğrencilerin cevapları ile metnin sonu karşılaştırılır.

- Hazırlanan çalışma kâğıtları dinlenen/izlenen metinden hareketle doldurulur.
- Doldurulan çalışma kâğıtları sınıfla paylaşılır.

Not: Not alarak dinleme/izleme yöntemi kullanılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Çalışma kâğıtları doldurulur.
- Dinleme/izleme becerisi gözlem formu kullanılır.

FARE İLE DEVE

Bir fareyle bir deve birlikte yolda gidiyordu. Deveyle arkadaş olmaya çalışan fare, devenin yularını tutup çalımla yürümeye başladı. Deve ise farenin yaptığını umursamıyor, onun arkasından yürüyordu. Bundan cesaret alan fare, kendisini deveden güçlü ve üstün görmeye başlamıştı. Deve: "Sen kendini bir şey sanmaya devam et. Birazdan ben sana gösteririm", diyordu içinden.

Fare önde, deve arkada, epeyce yol gittiler. Sonunda çağlayarak akan bir ırmağın kıyısına geldiler. Fare ırmağı görünce ne yapacağını bilemez hâlde kalakaldı. Deve, fareye seslendi:

– Niçin durdun arkadaşım? Dağlarda, ovalarda ne güzel yürüyordun! Sen benim kılavuzumsun. Yularımı nereye çeksen gidiyorum. Şimdi niçin yürümüyorsun?

– Bu ırmak çok derin arkadaş, dedi fare. Boğulmaktan korkarım.

Deve hemen öne geçip,

– Bakalım suyun derinliği korktuğun kadar var mıymış, dedi ve hemen suya adım attı.

Su, devenin dizlerine kadar geliyordu.

– Bak, dedi deve, korkulacak kadar derin değilmiş. Sadece dizime kadar geliyor.

Fare deveyle boy ölçüşmesinin anlamsızlığını anladı.

– Dizden dize fark vardır. Sana karınca gibi gelen benim gibi farelere ejderha gibidir. Senin dizine dek olsa da benim boyumun yüz katıdır.

Deve şöyle dedi:

– Öyleyse bir daha kendinden büyüklere karşı küstahlık etme. Git, kendin gibi farelerle boy ölçüş.

Fare yaptıklarına pişmandı. Deveden özür diledi ve kendisini karşıya geçirmesi için yalvardı. Deve de onun hâline acıyıp "Çık sırtıma da ırmaktan geçireyim seni." dedi.

Kaynak: Kırlangıç, H. (2017). Mesnevi'den öyküler. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Aşağıdaki öykü haritasını dinlediğiniz/izlediğiniz metne göre doldurunuz.

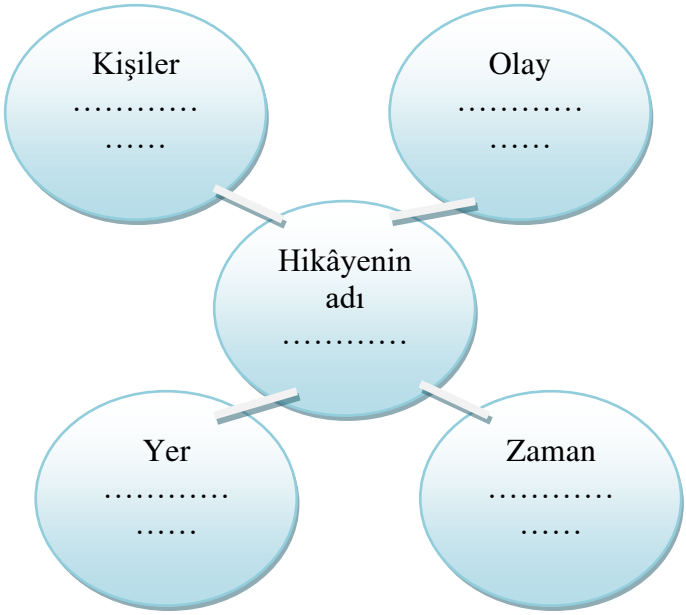

- Aşağıda verilen soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.

- Deve farenin rehberlik yapmasına neden izin vermiştir?

- Deve ve fare yolda giderken hangi hayvan ile karşılaşırlar?

- Fare neden rehberlikten vazgeçti?

- Siz devenin yerinde olsaydınız farenin dereden geçmesine yardım eder miydiniz?

TÜRKÇE DERSİ

5. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 40’ + 40’

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Yazma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanır.

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı, renkli kalem

DERS İŞLEME SÜRECİ:

Öğrencilerin atasözlerini kendi hayatlarıyla ilişkilendirmelerini sağlamak amacıyla;

- “Birlikten kuvvet doğar” atasözü tahtaya yazılır. Ne anlatmak istediği öğrencilere sorulur. Böyle bir durum ile karşılaşıp karşılaşmadıkları hakkında konuşulur.
- Öğrenci seviyesine uygun çalışma kâğıtlarında da yer alan farklı atasözleri hakkında konuşulur.
- Sınıf üç gruba ayrılarak öğrendikleri atasözleri ile ilgili atasözü tamamlama çalışması yapılır.

- Öğrenci gruplarından hangi grup ilk bitirirse kazanan olur.
- Öğrenciler atasözü tamamlama çalışmasını bitirdikten sonra grupça “birlikten kuvvet doğar” atasözüyle ilgili çalışma kâğıdı verilir.
- Her gruba renkli kalem ve çalışma kâğıtları verilir. Gruplardan “Birlikten kuvvet doğar.” atasözünün anlamını içeren bir söz yazmaları istenir. (Örneğin: Bir senin elin, bir de komşunun eli aştırır engelleri.)
- Her grup çalışmasını tamamlar. Öğrenci görüşleri alınır ve etkinlik tamamlanır.

NOT: Grup olarak yazma yöntemi kullanılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Grup ölçme ve değerlendirme formu kullanılır.
- Çalışma kâğıdı kullanılır.

- Aşağıdaki atasözlerini tamamlayınız.

..... **şeytan karışır.**	**Akılsız başın cezasını** **.....**
Bilmemek ayıp değil **.....**	**Her yiğidin.....** **vardır.**
..... 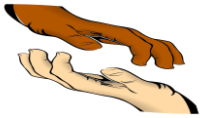 **iki elin sesi var.**	**Birlikten .....** **doğar.**
..... **yeri yakar.**	**.....** **huy çıkmaz.**

Altıncı Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

6. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

KONU: Tamlama ve Hâl Ekleri

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Metin okunur.
- Metinde geçen tamlamalar bulunarak hangisinin tamlayan hangisinin tamlanan olduğunu belirtiniz.
- Çalışma kâğıdı dağıtılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Tamlamaların işlevlerini kavrayabilmiş mi?
- Çalışma kâğıtları doldurulur.

KÖLE VE ASLAN

Bir zamanlar zalim bir adamın bir kölesi vardı. Adam köleye çok kötülük ediyordu. Zavallı köle sonunda kaçmaya karar verdi ve bir fırsatını bularak ormana kaçtı.

Köle çaresiz ve korku içerisinde ormanda dolaşırken bir aslana rastladı. Ne yapacağını bilemedi. Korkudan dizleri titriyordu. Kaçmayı düşündü ama mümkün değildi. O an aslanın ağlıyormuş gibi sesler çıkardığını, inlediğini fark etti.

Köle biraz cesaretlenip ona azıcık yaklaşınca aslanın ayağının kan içinde olduğunu gördü.

Aslan acındırıcı bir sesle kanlar içerisindeki pençesini uzattı. Pençesine büyük bir diken girmiş ve etini parçalamıştı.

Köle, cesaretini toplayarak dikeni aslanın pençesinden çıkardı ve gömleğinden yırttığı bir parça bez ile yarayı sardı.

Aslanın inlemesi durmuştu. Minnettarlığını göstermek için köleye sarılıp bir köpek gibi ellerini yalamaya başladı.

Daha sonra köleyi kendi inine götürdü. Aslanın yarası kısa zamanda iyileşti ve her gün ormana çıkıp avlanmaya başladı. Köle artık onun efendisi olmuştu. Her fırsatta ona minnettarlığını gösteriyor ve en güzel yiyecekleri getiriyordu.

Beraber avlandıkları bir gün avcılar ikisini de yakaladılar ve saraya götürdüler. Aslana uzun bir süre yiyecek verilmeyecek, sonra da köle aslanın önüne bırakılacaktı.

O gün bütün şehir halkı meydana doluşmuştu. Bu büyük bir gösteri olacaktı. İmparator, şehrin ileri gelenleri erkenden localardaki yerlerini almışlardı. Kendileri için büyük bir gösteri olacağı kesindi.

Önce günlerdir aç bırakılan aslan getirildi. Kafesten çıkarılır çıkarılmaz etrafa saldırıp gökleri inleten kükremeleriyle yüreklere korku saldı. Hemen arkasından köle getirildi ve imparator locasının önünde zincirleri çözüldü.

Halkın coşkun tezahüratları arasında aslan kükreyerek avına doğru yürüdü. Fakat kölenin önüne gelince efendisini tanıdı ve kucaklarcasına ona sarıldı.

Herkes şaşırıp kaldı. Aslanın bir anda avına saldırıp onu parçalayacağını bekliyorlardı. Bekledikleri olmadı. İmparator böyle bir manzarayı ilk defa görmüştü. Merak içinde kölenin huzuruna getirilmesini emretti.

İmparator, saygıyla önünde eğilen köleye kim olduğunu sordu. Köle başından geçenleri bir bir anlattı. Onun hikâyesi imparatoru ve yanındakileri çok etkiledi. Sonunda imparator köleyi azat etti, aslanın da kendi özgür hayatını yaşaması için yeniden ormana bırakılmasını emretti.

Hasan Avni YÜKSEL

- Aşağıdaki kelimelerle isim tamlamaları oluşturunuz.

Adam, köle, aslan, ayak, yara, aslan, pençe, şehir, ileri gelenler, imparator, loca, zincir, efendi,

TAMLAYAN	TAMLANAN
İmparator	Köl

- Aşağıdaki kelimelere hâl eklerini getirerek kutulara yazınız.

Kelime	Yalın hâl	i- hâli (gösterme)	e- hâli (yönelme)	de- hâli (bulunma)	den-hâli (ayrılma)
orman	**orman**	**ormanı**	**ormana**	**ormanda**	**ormandan**
ağaç					
şehir					
kafes					

TÜRKÇE DERSİ

6. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Doğa ve Evren

DERSİN SÜRESİ: 1 ders saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Eleştirel ve yaratıcı düşünme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dinleme

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinleneni / izleneni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Ağaçlar da Ağlar metni öğrencilere dinletilir.
- Kelime anlamlarını tahmin etme çalışması yapılır.
- Kelimelerin sözlük anlamını bulma çalışması yapılır.
- Konu ve ana fikir bulma çalışması yapılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Öğrencilerin dinleme becerileri ilgili form ile değerlendirilir.

AĞAÇLAR DA AĞLAR

Çocuklardan bazıları, çelik çomak sopaları yapmak için ellerinde bıçaklar ağaçlara tırmanmışlardı. Beğendikleri dalları kesip kesip aşağıya atıyorlardı. Birden bire büyükbabanın yükselen sesi işitildi:

- Hey ne yapıyorsunuz orada, çabuk aşağıya inin!

Büyükbabanın kızgınlığı karşısında çocuklar, dona kaldılar. Tonton dedeyi hiç bu kadar sinirli görmemişlerdi. Büyükbaba, bütün çocukları ağacın altına topladı ve:

- Güzel çocuklarım, canlı ağaç dallarını kesmekle hiç de iyi etmediniz. Çünkü onların canını yaktınız, dedi.

Bu sözler üzerine bazı çocuklar, inanmaz bir edayla birbirlerinin yüzlerine baktılar. Bunu gören büyükbaba konuşmasına şöyle devam etti:

- Evet evet, onların da canı vardır. Onların da kendilerine göre bir hayatı vardır. İnanmazsanız, şu kestiğiniz dalların uçlarına bir bakın! Onların üzüntüyle ağladıklarını göreceksiniz!

Çocuklar, merakla denileni yaptılar. Gerçekten de, dalların uçlarında gözyaşı gibi su damlacıkları vardı. Çocuklardan bazıları, dalların kesildiği yerlere de baktılar. Oralarda da damlacıklar vardı. Sanki, ağaç anne; dallar da onun çocuklarıydı. Ayrıldıkları için ağlaşıyorlardı...

Bu manzara karşısında çocuklar da çok üzüldüler. Dalları kesenler ise, üzüntü ve utançtan sanki yerin dibine gireceklerdi. Hatalarını telafi etmek için, dalları yerlerine yapıştırma teklifinde bile bulundular. Bu mümkün değildi...

Çocuklar, bu hatalarını nasıl telafi edebileceklerini sordular. Büyükbaba da onlara:

- Bir daha böyle kötü bir şey yapmadığınız ve ağaçların faydalarını çok iyi bellediğiniz takdirde, diye cevap verdi.

Büyükbaba, daha sonra onlara ağaçların faydalarını sordu. Çocuklardan birisi:

- Ağaçlar, tarıma elverişli topraklarımızın denizlere, okyanuslara sürüklenmesini yani erozyonu önlüyormuş. Aksi takdirde dünyamız koca bir çöl olurmuş!

Bir diğeri:

- Ağaçlar, yorgun ve kirlenmiş havayı dinlendirip yeniden kullanılabilir hale getiriyormuş!

Kendi gözlemlerinden hareket eden bir diğeri de:

- Bence, ağaçlar dünyamızın süsüdür. Onlara baktıkça içimiz açılıyor. Ayrıca onların gölgelerinde oturup serinliyoruz. Dahası günlük hayatımızda kullandığımız birçok şeyi ağaçlardan yapıyoruz, dedi.

Büyükbaba:

- Çelik çomak sopalarını da mı, diye bir nükte yaptı.

Bütün çocuklar hep birlikte gülüştüler. Daha sonra büyükbaba, onları kurumuş bir ağacın yanına götürdü ve hep birlikte çok güzel çelik çomak sopaları yaptılar.

Ahmet Faruk Kılıç

Kaynak: Kılıç, A. F. (2013). Başka Kardeşler, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

- Dinlediğiniz metindeki anlamını bilmediğiniz kelimeleri bulup önce anlamlarını tahmin ediniz. Daha sonra kelimelerin anlamlarına sözlükten bakıp ilgili sütuna yazınız. Yazdığınız her kelimeyle ilgili de bir cümle kurunuz.

KELİME	TAHMİNİ ANLAM	SÖZLÜK ANLAMI	CÜMLE

- Aşağıya dinlediğiniz metin için iki farklı başlık yazınız.

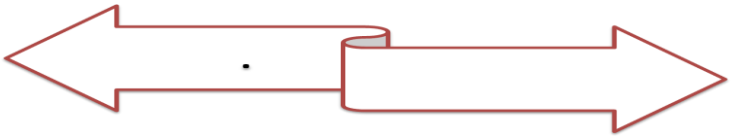

- Dinlediğiniz metnin konusunu ve ana fikrini aşağı kısma yazınız.

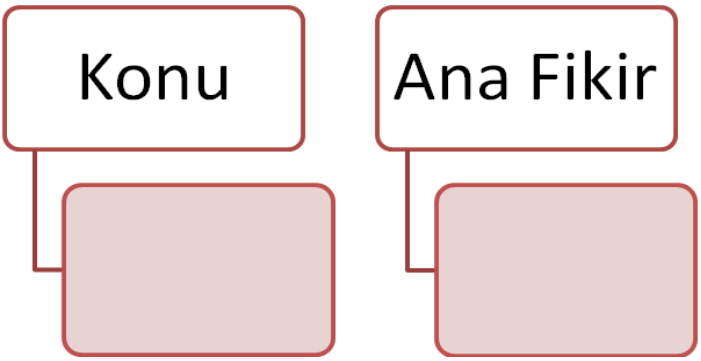

- Dinlediğiniz Ağaçlar da Ağlar metninin özetini aşağı bölüme yazınız.

TÜRKÇE DERSİ

6. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Milli Kültürümüz

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Konuşma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Konuşma kurallarını uygulama

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Kalem, çalışma kâğıtları, resimler.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Birinci etkinlik için öğrencilerden önceki hafta kendilerine verilmiş olan kitap özetlerini tahtada sunmaları istenir.

* Öğretmen öğrencilerin sırayla tahtaya çıkmaları konusunda belli bir düzen oluşturur.
* Her öğrenciye beşer dakika vereceğini önceden duyurur. Bu süre zarfında sunumlarını tamamlamaları gerektiği konusunda öğrencilere uyarılarda bulunur.
* Kitap özeti için sunumunu yapan öğrenci yerine geçer. Ondan sonraki öğrenci tahtaya çıkar sunumunu yapar. Bu şekilde bütün sınıf beşer dakika içinde sunumlarını gerçekleştirir.

- İkinci etkinlikte bir hafta öncesinden öğrencilere verilmiş olan "Davranışlarımız üzerinde çevre mi yoksa aile mi etkilidir" konusu hakkında münazara düzenlenir.

* Seçilen gruplar tahtada yerlerini alırlar.
* Okuldaki diğer Türkçe öğretmenleri jüri olarak sınıfa getirilir.
* Öğretmenin başkanlığında münazara başlar.
* Kazanan grup ödüllendirilir.

- Önceden size verilen kitaplarınızın özetini tahtada anlatınız.

- Aşağıya çevrenin önemini anlatan bir konuşma metni yazınız.

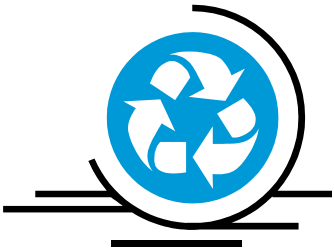

TÜRKÇE DERSİ

1. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Eleştirel düşünme, Yaratıcı düşünme

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Okuma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Okunan metni anlama ve çözümleme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Kalem, çalışma kâğıtları, resimler

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Metin okunmadan önce başlıktan hareketle metnin konusu sorulur. Öğrencilerin tahminleri alınır. Doğru cevaba en yakın cevabı veren kişi tebrik edilir. Metin okutulur.
- Metinde bilinmeyen kelimelerin olup olmadığı sorulur. Bilinmeyen kelimelerin anlamları öğrencilere sorulur, tahminler alındıktan sonra öğrencilere kelimenin anlamını sözlükten bakmaları söylenir. Bulunmayan kelimeler öğretmen tarafından açıklanır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Çalışma kâğıtları kullanılır.

AYDAN KORKAN FİL

Bir ormanda suyu tertemiz, berrak mı berrak bir göl vardı. Ormandaki hayvanlar oraya gelip su içerler, gölün çevresinde oynayıp eğlenirlerdi. Orman hayvanlarının bu mutlulukları uzun sürmedi. Bir gün ormana bir fil sürüsü geldi. Filler göl kenarından bir türlü ayrılmıyorlardı. Diğer hayvanlar, fillerden korktukları için suya yanaşamıyorlar, susuz kalıp sıkıntı çekiyorlardı. Hayvanlar bu sıkıntıdan kurtulmak için düşünüp taşınıyor, bir çözüm bulmaya çalışıyorlardı. Sonunda filleri oradan uzaklaştırmak için akıllarına bir hile geldi. Zaten hile yapmasalar, kocaman fillere nasıl güçleri yetecektir? Bir gece yaşlı bir tavşan yüksek bir tepeden fillere seslendi:

– Ey fillerin kralı! Ben ayın elçisiyim! Sana aydan mesaj getirdim. Fillerin kralı, karanlıkta tavşanı görmüyor, sadece sesini duyuyordu. Tavşan yüksek sesle konuşmayı sürdürdü:

– Ay diyor ki bu göl benim gölüm! Arkadaşlarını alıp uzaklaş gölden! Yoksa ay sizin hepinizi kılıçtan geçirecek.

Fillerin kralı bu mesaja pek anlam verememişti. Karşılık vermeden duruyordu. Filden ses çıkmadığını gören yaşlı tavşan ciddi bir ses tonuyla devam etti:

– Bu mesajın doğruluğunun kanıtını bir hafta sonra gece vakti göle gelince göreceksin. Sen göle gelip su içmeye başlayınca ay öfkelenip hareket edecek!

Kral fil, iyice merak etmeye başlamıştı. Bir hafta bekleyip bu işin aslını öğrenmeye karar verdi. Tavşanın bir bildiği vardı. Bir hafta sonra dolunay çıkacaktı. Kral fil, bir hafta sonra gece vakti tek başına göle geldi. Gökteki dolunay göle yansıyordu. Fil, su içmek için hortumunu göle daldırır daldırmaz suda bir dalgalanma oldu. Bu dalgalanma yüzünden ayın sudaki yansıması titreyip hareket etti. Fil korktu. "Ayın elçisinin dediği doğru çıktı." diye düşündü. Hayvanların hilesine aldanan kral fil, hemen oradan kaçıp arkadaşlarının yanına gitti. Fil sürüsü sabah olur olmaz o ormanı terk etti. Böylece ormandaki hayvanlar rahat bir nefes aldılar.

Kırlangıç, H. (2017). Mesnevi'den Öyküler. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Aydan Korkan Fil metnini beğenip beğenmediğinizi sebepleri ile yazınız.

Beğendim.

Çünkü.....

.....

Beğenmedim.

Çünkü.....

.....

- Yukarıdaki metinde geçen anlamını bilmediğiniz kelimeleri aşağıya yazıp daha sonra sözlükten bu kelimelerin anlamlarını bulup cümlede kullanınız.

- Aşağıdaki hikâye haritasında boş bırakılan yerleri doldurunuz.

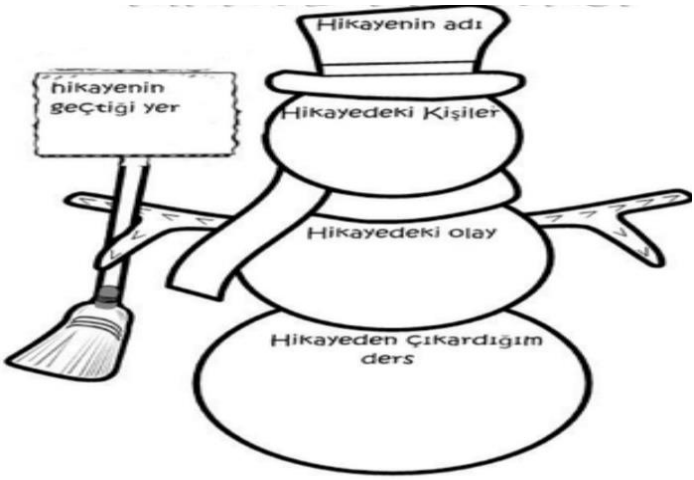

TÜRKÇE DERSİ

6. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma; yaratıcı düşünme

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Kelimenin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Kelime listeleri

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Anlam bakımından birbirinizde olan kelimelere zıt (karşıt) anlamlı kelimeler denir.

Örnek: Yücel siyah ve beyaz gömleğini çok sever.
Siyah × Beyaz

Düşen çocuk ağlıyordu.
Düşen çocuk ağlamıyordu. 👉 Olumsuz
Düşen çocuk gülüyordu. 👉 Zıt Anlamlısı

- Aşağıda verilen kelimelerin zıt anlamlarını yazınız.

Kelimeler	Zıt anlamları
Uzak	
Alt	
Yaz	
Doğu	
Yamuk	
Yavaş	
Doğal	
Dar	
Ağır	
İhracat	

• İlk sütunda verilen kelimelerin anlamını bulup istediğiniz bir renge boyayınız.

Yukarı 👉	Aşağı	Satış	Alış	Akşam
Yabancı 👉	Tümsek	Sonuç	Dağ	Yerli
Sığ 👉	Sıkı	Derin	Boş	Kısa
Uzun 👉	Az	Kısa	Dar	Hür
Zengin 👉	Varlıklı	Fakir	Uzun	Pahalı

- Aşağıda verilen kelimelerin zıt anlamlarını bulup cümle içinde kullanınız.

Kelime	**Zıt Anlamı**	**Cümle**
İhracat		
Cimri		
Özgür		
Islak		
Kaba		
Tenha		
Seyrek		
Çukur		
Galip		
Basit		

- Aşağıda verilen cümlelerin içerisinde bulunan birbiriyle zıt anlamlı kelimelerin altlarını çiziniz.

- İyi günde kötü günde hep yanımda olmanı istiyorum.

- Az tamah çok ziyan getirir

- Büyük bir arabam ve küçük bir köpeğim var.

- Bu güzel kıza bu gömlek çok çirkin olmuş.

- Bu soğuk havada sıcak bir kahve çok iyi geldi.

- O varsa ben yokum.

- Aşağıya örnekteki gibi beş tane zıt anlamlı kelime çifti yazınız.

* **az-çok**

1-

2-

3-

4-

5-

Yedinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

7. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Erdemler

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, yaratıcı düşünme.

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Yazma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Farklı türlerde metinler yazma

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Deyim kartları ve çalışma kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğretmen elinde deyim kartlarıyla sınıfa girer. Deyim kartlarında yer alan görselleri gösterip bu görselin hangi deyimi anlattığını söylemelerini ister.
- Öğretmen deyimler ile ilgili öğrencilere bilgi verir.
- Metni okumaya başlamadan önce öğrencilerden metindeki deyimleri bulmaları istenir.
- Metin okunur. (Saz ile Zeytin Ağacı)

- Hazırlanan çalışma kâğıtları okunan metinden hareketle doldurulur.
- Metindeki deyimleri kullanarak istedikleri türde bir metin yazmalar istenir.

Not: Yaratıcı yazma yöntemi kullanılır

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Çalışma kâğıdı kullanılır.
- Yazılı anlatımı ölçme ve değerlendirme formu kullanılır.

SAZ İLE ZEYTİN AĞACI

Göl kıyısında yaşayan saz bitkisi ile zeytin ağacı sohbet ederlerken söz dönüp dolaşıp dayanıklılık konusuna gelmiş.

Sen dayanıklısın, ben dayanıklıyım derken başlamışlar tartışmaya.

Zeytin ağacı sazın konuşmalarına çok sinirlenmiş,

– Sen kim oluyorsun da benimle boy ölçüşüyorsun? Şu cılız hâline bak! Hafif bir yel esse iki büklüm olursun, demiş.

Bu söz üzerine saz hiç sesini çıkarmamış.

Tam o sırada sert bir rüzgâr esmeye başlamış. Saz, rüzgârın şiddeti karşısında sallanmaya başlamış. Hatta defalarca yerlere dek eğilmiş ama kırılmamış, yine de ayağa kalkmış.

Zeytin ağacı ne yapmış dersiniz? Zeytin ağacı, dayanıklılığına güvenerek rüzgâra karşı var gücüyle direnmiş. Rüzgâr, zeytin ağacının kendisine kafa tuttuğunu görünce öfkelenmiş ve hızını daha da artırmış. Bütün gücüyle direnen zeytin ağacı, kökleriyle toprağa sımsıkı sarılmış ama onun bu hareketi, rüzgârın öfkesini daha da artırmaktan başka bir işe yaramamış ve zeytin ağacını kökünden söküp atmış.

Kaynak: La Fontaine J. (2009). *La Fontaine'den seçmeler*. (Çev. H.A.Yüksel). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Yukarıdaki metindeki deyimleri bulup aşağıya yazınız.

- Bulduğunuz deyimlerin anlamlarını araştırıp aşağıya yazınız.

- Aşağıda verilen deyimlerle açıklamalarını eleştiriniz.

Yarışmak, değer yarışına girmek.

Boyun eğmeyerek karşı koymak

Yorgunluk, yaşlılık vb. nedenlerle öne doğru eğilmek.

- İki büklüm olmak.
- Boy Ölçüşmek
- Kafa Tutmak

- Metinde geçen (boy ölçüşmek, iki büklüm olmak, kafa tutmak) deyimleri kullanarak istediğiniz türde bir metin yazınız. Yazdığınız metni anlatan bir resim çiziniz.

TÜRKÇE DERSİ

7. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 ders saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

ÖĞRENME ALANI: Okuma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Okuma alışkanlığı kazanma

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıtları

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Kış tatilinde öğrencilere okunmaları için kitap listesi oluşturulur.
- Tatil dönüşü öğretmenler tarafından jüri oluşturulacağını ve verilen kitap listesinden en fazla kitap okuyup kitaplara ilişkin sorulara en fazla doğru yanıtı verene kitap seti ödülü verileceği söylenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Ekteki ölçme ve değerlendirme formları kullanılır.

BU VATAN KİMİN?

Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır;
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından,
Alnına ışıklar vuranlarındır.

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındır.

İleri atılıp sellercesine,
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
Şu kara toprağa girenlerindir.

Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı bir yakut olan bu vatan,
Can verme sırrına erenlerindir.

Gökyay'ım ne desem ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusunda görenlerindir.

Orhan Şaik Gökyay

- Siz şairin yerinde olsaydınız aşağıdaki verilen dörtlüğün devamını nasıl yazardınız?

Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır;
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

- Okuduğunuz şiirin konusu ve ana duygusu nedir?

Şiirin konusu,

Şiirin ana duygusu,

- Okuduğunuz şiiri inceleyip kafiye ve rediflerini aşağıdaki gibi gösteriniz.

Bu vatan, toprağın kara ba**ğr**-**ında**

ğr-Tam kafiye

Sıradağlar gibi du**r**-**anlarındır;** **Redif**

r- yarım kafiye

Bir tarih boyunca onun u**ğr**-**unda**

ğr-Tam kafiye

Kendini tarihe ve**r**-**enlerindir.** **Redif**

r- yarım kafiye

Tutuşup kül olan ocaklarından,

Şahlanıp köpüren ırmaklarından,

Hudutlarda gaza bayraklarından,

Alnına ışıklar vuranlarındır.

TÜRKÇE DERSİ

7. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma.

ÖĞRENME ALANI: Dil bilgisi

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıtları

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME: Çalışma kâğıtları ve değerlendirme formları kullanılır.

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğrenciler metni okur daha sonra çalışma kâğıtlarını doldururlar.

YİYECEK BEĞENMEYEN BALIKÇIL KUŞU

Açlıktan karnı zil çalan balıkçıl kuşu, ırmak kenarında kendine yiyecek bir şeyler arıyordu. Baktı, kendi tarafına doğru yüzen bir levrek gördü. Fakat balıkçıl, bu levreği çok küçük diye beğenmedi. Onun kahvaltısı krallara layık olmalıydı. Biraz sonra salına salına gelen bir yayın balığı gördü. Balıkçıl ona da şöyle bir baktı ve "I ıh!" dedi, "Bu da çok kılçıklı, uğraşmaya değmez.". Balıkçıl, gelen her balığa bir bahane buluyor ve yakalamaya tenezzül etmiyordu. Güneş de iyice yükselmişti. Yuvalarından ayrılan balıkların kimi salınarak, kimi suları şıpırdatarak balıkçılın önünden geçip derin ve serin taraflara gitmişlerdi. Balıkçıl, bir ara o taraflara gitmeyi düşündü ama oralar da çok derindi, hem ne gerek vardı o kadar zahmete. Açlığının üzerine bir de tepesine dikilen güneşin sıcaklığı eklenince canı sıkılmaya ve kızmaya başladı. Vakit geçtikçe açlıktan karnı zil çalıyor, geçen balıkları yakalamadığına pişman oluyordu. Artık önünden minicik bir balık bile geçmiyordu. Balıkçıl, armuda saplı üzüme çöplü diye mırın kırın edince sonunda bırakın ufacık bir balığı, küçük bir salyangozla yetinmek zorunda kaldı.

Kaynak: La Fontaine J. (2009). *La Fontaine'den seçmeler*. (Çev. H.A.Yüksel). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Okuduğunuz metindeki fiilleri işaretleyiniz. İşaretlediğiniz fiilin çekim ekinin hangi şahıs eki ve hangi kip eki olduğunu örnekteki gibi aşağıdaki tabloda belirtiniz.

SN	**Fiil**	**Fiilin zamanı**	**Aldığı ekin türü**	**Aldığı ekin türü**	**Aldığı ekin türü**	**Aldığı ekin türü**
1	arıyordu	Şimdiki zamanın hikayesi	Ara- Fiil kökü	-yor Şimdiki zaman eki	-du Hikâye birleşik zaman eki	Ø Üçüncü tekil şahıs eki
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

TÜRKÇE DERSİ

7. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Erdemler

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Yazma

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini doğru bir şekilde uygulama

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Metin öğrenciler tarafından okunur.
- Okunan metnin hikâye unsurları bulunur.
- Öğrencilerden belirlenen konuyla ilgili kompozisyon yazmaları istenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Ekteki değerlendirme formları kullanılır.

YALANCININ MUMU

Çobanın biri, köyün koyunlarını her gün kırlara götürüp otlatıyormuş. Devamlı aynı şeyleri yapmaktan canı çok sıkılmış ve değişiklik olsun diye aklınca bir oyun tezgâhlamış. Yalancıktan, "Kurt geliyor, kurt geliyor!" diye bağırarak köye doğru koşmaya başlamış. Bu sesi duyan köylüler hemen sopalarına sarılarak kurdu yakalamak için kırlara koşmuşlar. Fakat ortalıkta kurt murt yokmuş, koyunlar da kıpır kıpır otluyorlarmış. Köylülerin telaşla oraya buraya koşmaları çobanın hoşuna gitmiş. Onun bu yalanları öyle inandırıcı imiş ki aynı oyunu iki defa daha tekrarlayarak köylüleri kandırmış. Aldatıldıklarını gören köylüler çobana kızıp geri dönüyorlarmış. Çoban her defasında, "Koca koca adamları nasıl da aldatıyorum." diye onlarla alay ediyormuş. Günün birinde gerçekten sürüye kurt gelmiş. Telaşa kapılan çoban ne yapacağını bilememiş ve "Kurt geliyor, kurt geliyor!" diye köye doğru koşup yardım istemiş. Ama bu defa ona kimse inanmamış, kurt da koyunların çoğunu paramparça edip öldürmüş.

Hasan Avni Yüksel

Kaynak: Yüksel, H. A. (2017). Ezop masalları, 2. Baskı, Ankara: Korza Yayıncılık.

- Okuduğunuz metnin hikâye unsurlarını yazınız.

Olay:

Şahıs Kadrosu:

Zaman:

Mekân:

- Okuduğunuz metinden hareketle yalan söylemenin insana verdiği zarar ile ilgili bir metin yazınız.

Sekizinci Sınıflara Yönelik Etkinlikler

TÜRKÇE DERSİ

8. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Eleştirel Düşünme , Yaratıcı Düşünme.

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dinleme.

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Dinleneni , İzleneni , Anlama ve Çözümleme.

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Cd , Kaset, Çalışma Kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğrencilere Necip Fazıl Kısakürek' in "Anneciğim" şiiri dinletilir.
- Dinletilen şiirin öğrencilerde bıraktığı duygu ve düşünceleri verilen çalışma kâğıtlarına yazmaları istenir.
- Dinledikleri şiirin ana düşüncesinden hareketle öğrencilerden yeni bir şiir yazmaları istenir.

NOT: Dinleme stratejilerini uygular.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Dinleme/izleme becerisi gözlem formu kullanılır.

ANNECİĞİM

Ak saçlı başını alıp eline,
Kara hülyalara dal anneciğim!
O titrek kalbini bahtın yeline,
Bir ince tüy gibi sal anneciğim!

Sanma bir gün geçer bu karanlıklar,
Gecenin ardında yine gece var;
Çocuklar hıçkırır, anneler ağlar,
Yaşlı gözlerinle kal anneciğim!

Gözlerinde aksi bir derin hiçin,
Kanadın yayılmış, çırpınmak için;
Bu kış yolculuk var, diyorsa için,
Beni de beraber al anneciğim!

Necip Fazıl Kısakürek

- Dinlediğiniz şiirin sizde bıraktığı duygu ve düşünceleri aşağıdaki boşluğa yazınız.

- Dinlediğiniz metnin ana düşüncesinden hareketle bir şiir de siz yazınız.

TÜRKÇE DERSİ

8. SINIF

DERSİN SÜRESİ: 1 Ders Saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi Doğru ve Etkili Kullanma

KONU: Fiilimsiler

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Fiilimsileri Cümle İçerisinde Bulabilme, Kullanabilme

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Etkinlik Formu, Kitap, EBA, Akıllı Tahta, çalışma Kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Öğrencilere okunan metinden hareketle fiilimsiler hakkında bilgi verilip çalışma kâğıtlarındaki etkinlikleri yapmaları istenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Ekteki ölçme/değerlendirme formları kullanılır.

BENİM ADIM KONFÜÇYÜS

...Benim adım Konfüçyüs. Çin'in Lu kentinde bundan yaklaşık 2500 yıl önce doğdum. Babam kentte doğruluğu ve dürüstlüğü ile tanınan bir ayakkabıcıydı. Adımın Konfüçyüs olmasını o istemiş. Annem bunun nedenini babama sorduğunda,

– Bir insanda olması gereken en önemli özellik dürüstlüktür. Bu yüzden oğlumun adını Konfüçyüs koyuyorum çünkü Konfüçyüs; dürüst, doğruluktan ayrılmayan demektir, demiş.

Ailemin benden sonra iki çocuğu daha oldu. Önce Shu doğdu daha sonra da en küçük kardeşim Chan. Annem, babam ve kardeşlerimle birlikte mutlu bir yaşamımız vardı. Babamızın kazancı çok fazla değildi. Kimi günler dükkânına hiç müşteri gelmediği bile olurdu. O her zaman,

– Çocuklarım, ben zengin değilim ama mutlu bir insanım. Tüm yaşamım boyunca dürüst bir insan olarak yaşadım ve her zaman bu dürüstlüğümün ödülünü aldım, derdi.

Kimi zaman ben de babamla birlikte onun ayakkabı dükkânına giderdim. Bir gün ben de oradayken kentimizin en zengin adamı geldi. Babamdan, eşi için çok özel bir sandalet yapmasını istedi. Sandaletin, eşinin bir hafta sonraki yaş gününe yetişmesini babamdan rica etti. Bunun karşılığında babama istediği kadar para verecekti.

Babam hiç durmadan çalıştı. Sonunda gerçekten çok güzel bir çift sandalet yaptı. Ertesi hafta sandaletleri sipariş eden müşterimiz dükkânımıza gelip de babamın yaptığı sandaletleri görünce gözlerine inanamadı.

– Bunlar dünyanın en güzel sandaletleri olmalı. Şimdi benden ne kadar para istersen ödemeye hazırım, dedi. Babam,

– Ben sizden sadece emeğimin karşılığı olan parayı isterim çünkü hak ettiğimden fazlasını almak dürüst bir davranış olmaz, deyince müşterimiz çok şaşırdı.

– Senin yerinde başkası olsaydı daha çok para almaya çalışırdı ama sen öyle yapmadın. Bu nedenle bundan sonra tanıdığım tüm insanlara sandaletlerini senden almalarını söyleyeceğim, dedi.

Kulaklarıma inanamamıştım. Babamın bana her zaman anlattığı dürüstlük buydu demek. Babam dürüstlüğünün sonucunda artık müşterisiz kalmayacaktı. O günden sonra babam eskisinden daha fazla para kazanmaya başladı.

Birkaç yıl sonra babamı kaybettik. Babama söz verdiğim gibi hiç yalan söylemiyordum. Bir akşam anneme,

– Anne, odamda büyük düşünürlerin kitaplarını okuyordum ve çok önemli bir karar aldım, dedim. Annem merakla sordu:

– Neymiş bakalım kararın?

– Zor durumda olanlara yardım etmek çok önemli bir iştir anne. Sen de bana ve kardeşlerime bakabilmek için çok büyük zorluklara katlanıyorsun. Kardeşlerim çok küçük ama ben büyüdüm. Artık sana yardımcı olmak için tahıl ambarında çalışacağım.

Annem önce bu kararımı onaylamadı. Bana yalnızca okulumu ve derslerimi düşünmem gerektiğini söyledi. Ona, derslerimi hiç ihmal etmeyeceğimi söyledim. Annem, sonunda önerimi kabul etti. Böylece arkadaşım Yang ile birlikte ambarda çalışmaya başladım. Tahıl ambarında işçiler birtakım araçlarla tahıl öğütüyor, tahılı pişirmek için hazır duruma getiriyorlardı. Yang ve ben, yere dökülen tahılları temizliyorduk. İşimiz bitince de eve dönüyor, akşam yemeğimizi yedikten sonra ödevlerimizi yapıp yatıyorduk.

Bir sabah Yang ile birlikte okula giderken o günkü ödevimizi yapmayı unuttuğumuzu fark ettik. Yang,

– Eyvah, öğretmen bize çok kızacak. Ne yapacağız, dedi. Ben de,

– Öğretmene bunu söyleyip dürüst davranalım, dedim.

Sınıfa girdik. Öğretmenimiz ödevlerimize baktı. Ödevlerini yapmayanların nedenlerini dinledi. Sıra bana geldiğinde öğretmene,

– Ödevimi yapmayı unuttum. Özür dilerim, dedim. Birden sınıftaki tüm sesler kesildi. Herkes şaşkınlıkla bana bakıyordu. Konuşmaya devam ettim:

– Yarın bu ödevi yapıp getireceğim. Bundan sonra bir daha böyle bir şey yapmayacağıma söz veriyorum.

Öğretmen de bana,

– Aferin Konfüçyüs, dedi. Ödevlerini yapmayanlar, çeşitli sözde nedenler söylediler ama sen dürüst davrandın. Bu nedenle sana ceza vermeyeceğim.

Düşünüyorum da eğer o gün öğretmen bana ceza verseydi doğruyu söylediğim için yine de pişman olmazdım. Doğruyu söylemenin en büyük kazancı bize verdiği iç huzurdur...

Kaynak: Kahveci, N., Işıtan, S. (2017). *Dürüstlük ve Konfüçyüs.* Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- Okuduğunuz metinde geçen fiilimsileri işaretleyerek aşağıdaki uygun kutulara yerleştiriniz.

İSİM FİİL	SIFAT FİİL	ZARF FİİL

- Aşağıdaki fiilimsileri türlerine göre gruplandırınız.

Anlayınca **görmeyeli** **yaşadıkça** **tatmak**
sevilesi **Giderek** **okuma** **düşünen** **çözülmek**
yaptığı **tutup** **Seve seve** **güldükçe** **derken**
kalkıp **bağlayan**

TÜRKÇE DERSİ

8. SINIF

TEMA/ÜNİTE: Milli Mücadele ve Atatürk

DERSİN SÜRESİ: 1 ders saati

ÖĞRETİLMESİ BEKLENEN TEMEL BECERİ/BECERİLER: Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma

ÖĞRETİLECEK DİL BECERİSİ ALANI: Dil bilgisi özelliklerini kavrama

AMAÇLANAN BECERİ/KAZANIM: Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

KULLANILACAK MATERYAL VE ARAÇLAR: Çalışma kâğıdı

DERS İŞLEME SÜRECİ:

- Metin okutulur.
- Fiilimsi türleriyle ilgili etkinlik yapılır.
- Yanlış yazılmış kelimelerin doğru bir şekilde yazılması istenir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

- Ekteki ölçme/değerlendirme formları kullanılır.

SAMSUN’DAN ANKARA’YA

- Ordunun silahları alınmış
ve alınmakta.

Atım acından hasta, çalmışlar kılıcımı,
Üşürüm.
İçimde silah sesleri,
Sabaha kadar, tövbe tövbe,
Gecelerle dövüşürüm.
Kabzalarım vardı parıl parıl,
Altın elmas.
Getirmiştim ta Orta Asya'dan,
Ta batı Avrupa hayran olmuştu,
Kalmış ağırlıklarınca avuçlarımda yas.

Hepsi bir başka biçimdeydi,
Ama kardeşti tüfekle yay.
Onlarla yaşamam hızlanırdı,
Duyulurdu suyun ekmeğin lezzeti daha hoş,
Daha kolay.
Çalmışlar kılıcımı,
Vaktim bir ateşle kızıllaşır önce.
Sonra tarihler tarihler döğer içimizdekileri,
O kadar hafif, o kadar yalın,
Kılınç olur düşünce.
Fazıl Hüsnü Dağlarca

Kaynak: Eren, M. S. (2013). Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri, Eskişehir: Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı.

- Aşağıdaki yazımı yanlış verilen kelimelerin doğrusunu yazınız.

YANLIŞ	DOĞRU
Tesbih	
Zerafet	
Acaip	
Tenefüs	
Aparatif	
Erezyon	
Dinazor	
Espiri	
Faliyet	
İnsiyatif	
Kavonoz	
Maydonoz	

- Aşağıda karışık olarak verilen kelimeleri fiilimsi türlerine göre gruplandırınız.

Çalışma	Gülüş
Gelen	Tartışmak
Gülünce	Gelecek
Ayrılalı	Konuşmaksızın
Ağarmış	Yalvarış
Tanıdık	Düşe kalka
Çekerken	Okuma
Açılış	Güler

KAYNAKLAR

Akyol, H. (2013). Türkçe öğretim yöntemleri-6. Baskı. Ankara: Pegem Yayınları.

Arıcı, B. (2019). Almanya'da eğitsel oyunlularla Almanya'da Türkçe öğretimi. Ankara: İksad Publ.

Beyin lobları (t.y.) 24.11.2020 tarihinde http:// tr.wikipedia.org/wiki/Beyin_lobları adresinden erişildi.

Eren, M. S. (2013). Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri, Eskişehir: Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı.

Human Brain Regions 3D Model (t.y.). 24.11.2020 tarihinde http:// www.renderhub.com/dcbittorf/human-brain-regions adresinden erişildi.

İzmir Halk kültürü, Çömlekçilik (t.y.) 24.11.2020 tarihinde https://izmir.ktb.gov.tr/TR-91165/comlekcilik.html adresinden erişildi.

Kahveci, N., Işıtan, S. (2017). *Dürüstlük ve Konfüçyüs.* Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Karadağ, R. (2014). Okuma İlgisi, Tutumları ve Alışkanlığı Konusunda Yapılmış Çalışmaların Lisansüstü Tezlere Dayalı Analizi: YÖK ve ProQuest Veri Tabanları Örneklemi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 35, ss. 1-17.

Kılıç, A. F. (2013). Başka Kardeşler, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Kırkkılıç, A. (1999). *İlk okuma-yazma ve Türkçe öğretimi.* Erzurum: Bakanlar Matbaacılık.

Kırlangıç, H. (2017). Mesnevi'den Öyküler. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

La Fontaine J. D. (2009). *La Fontaine'den seçmeler*. (Çev. H.A. Yüksel). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB, (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar).* Ankara: MEB.

Özbay, M. (2009). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap.

Yüksel, H. A. (2017). Ezop Masalları, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

BÖLÜM 3:

EKLER

TÜRKÇE DERSİ KAZANIMLARI

Türkçe dersinde kullanılacak bütün etkinlik tasarımlarında aşağıdaki kazanımlar dikkate alınmalıdır. Aşağıdaki bölüm Türkçe dersi öğretim programından (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) alınmıştır (MEB, 2019, s. 20-50).

1. SINIF KAZANIMLARI

T.1.1. DİNLEME/İZLEME

T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.

Doğal ve yapay ses kaynakları hakkında bilgi verilmez.

T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder.

T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder.

T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.

T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur.

T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.

Olayları oluş sırasına göre anlatması için teşvik edilir.

T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Sadece olay, şahıs ve varlık kadrosuna yönelik sorular (ne, kim) yöneltilir.

T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.

Yönerge sayısı beş aşamadan fazla olmamalıdır.

T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır.

b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.

T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.1.2. KONUŞMA

T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.

T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

a) Öğrencilerin kendilerini tanıtmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin çevrelerini ve çevrelerindeki kişileri tanıtmaları sağlanır.

T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır.

b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.

T.1.3. OKUMA

Okumaya Hazırlık

T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanır.

Kitabın ön kapak, arka kapak ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilir.

T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir.

T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.

T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.

T.1.3.5. Kısa metinleri okur.

Akıcı Okuma

T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

T.1.3.8. Şiir okur.

Kısa şiirleri ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okumaları sağlanır.

T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.

Kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanılır.

T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.

T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.

Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.

Anlama

T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.

T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.

T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.

T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

T.1.4. YAZMA

T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.

Yazma materyalleri hakkında kısa bilgi verilerek uygun biçimde kullanılması sağlanır.

T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.

T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.

T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.

T.1.4.5. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.

T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.

T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.

a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.

b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.

T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir.

Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir.

Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

T.1.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.

b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

2. SINIF KAZANIMLARI

T.2.1. DİNLEME/İZLEME

T.2.1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.2.1.2. Dinlediklerinde /izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.2.1.3. Dinlediği/izlediği metni anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılması sağlanır.

T.2.1.4. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.2.1.5. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede) yöneltilir.

T.2.1.6. Dinlediklerine/izlediklerine farklı başlıklar önerir.

T.2.1.7. Sözlü yönergeleri uygular.

T.2.1.8. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alma, dinleyiciyi izleme ve göz teması kurma) uygun dinlemenin önemi hatırlatılır.

b) Öğrenciler, dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir.

T.2.1.9. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.2.2. KONUŞMA

T.2.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

Öğrenciler konuşmalarında yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.2.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.2.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

Öğrencilerin tanıdıkları kişiler, bildikleri yerler ve yaşadıkları olaylar hakkında konuşmalar yapmaları sağlanır.

T.2.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Beden dili hakkında kısa bilgi verilir. Öğrenciler konuşmalarında beden dilini etkili kullanmaları için teşvik edilir.

b) Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerinde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.

c) Akranlarla ve yetişkinlerle iletişimde dikkat edilecek hususlar belirtilir.

T.2.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.2.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanır.

Okuma materyallerindeki içindekiler ve sözlük bölümleri tanıtılarak işlevlerine değinilir.

T.2.3.2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.2.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

T.2.3.4. Şiir okur.

Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları -zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

T.2.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.2.3.6. Okuma stratejilerini uygular.

Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.2.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.

a) Resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanılır.

b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

T.2.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.

T.2.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını tahmin eder.

Anlama

T.2.3.10. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.2.3.11. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.2.3.12. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir.

T.2.3.13. Okuduğu metnin konusunu belirler.

T.2.3.14. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.

T.2.3.15. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.2.3.16. Metin türlerini tanır.

Örneklerle desteklenerek düzyazı ve şiir hakkında kısa bilgi verilir.

T.2.3.17. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Metnin şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

T.2.3.18. Yazılı yönergeleri kavrar.

Görsellerle desteklenerek kısa ve basit yemek tarifleri ile çocuk oyunları yönergelerinden faydalanılır.

T.2.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Geri dönüşüm işaretleri ve özel gereksinimli bireylere yönelik semboller üzerinde durulur.

T.2.4. YAZMA

T.2.4.1. Anlamlı ve kurallı cümleler yazar.

T.2.4.2. Şiir yazar.

T.2.4.3. Kısa metinler yazar.

a) Kartpostal ve/veya tebrik kartı yazdırılır.

b) Öğrenciler günlük tutmaları için teşvik edilir.

c) Olayları oluş sırasına göre yazmaları sağlanır.

T.2.4.4. Kısa yönergeler yazar.

Öğrencilerin basit yemek tarifi ile çocuk oyunu yönergeleri yazmaları sağlanır.

T.2.4.5. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.

T.2.4.6. Formları yönergelerine uygun doldurur.

Kimlik bilgilerini (adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi vb.) içeren formları doldurmaları sağlanır.

T.2.4.7. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.2.4.8. Büyük harf ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

a) Büyük harflerin adres yazımında, bayram isimleri (Cumhuriyet Bayramı, Kurban Bayramı vb.) ve tarihlerin (29 Mayıs 1453 vb.) yazımında kullanıldığı belirtilir.

b) Nokta, virgül, ünlem, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.2.4.9. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.

T.2.4.10. Yazdıklarını düzenler.

Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

T.2.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir.

Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

T.2.4.12. Yazma çalışmaları yapar.

a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.

b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

T.2.4.13. Soru ekini kuralına uygun yazar.

T.2.4.14. Yazma stratejilerini uygular.

3. SINIF KAZANIMLARI

T.3.1. DİNLEME/İZLEME

T.3.1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.3.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.3.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır.

T.3.1.4. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

T.3.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.3.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.3.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede ve nasıl) yöneltilir.

T.3.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine farklı başlıklar önerir.

T.3.1.9. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.3.1.10. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini ifade eder.

T.3.1.11. Sözlü yönergeleri uygular.

T.3.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Dinlerken nezaket kurallarına uymaları gerektiği hatırlatılır.

b) Öğrenciler, dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir.

T.3.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.3.2. KONUŞMA

T.3.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.3.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.3.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

Öğrencilerin temalar çerçevesinde kendi belirledikleri ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında konuşma yapmaları sağlanır.

T.3.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerinde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.

b) Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.

T.3.2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.

a) Öğrenciler konuşma/tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir.

b) Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.

T.3.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.3.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.3.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanır.

Okuma materyallerindeki içindekiler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanıtılarak kısaca işlevlerine değinilir.

T.3.3.2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.3.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

T.3.3.4. Şiir okur.

Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk altı kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları -zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

T.3.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.3.3.6. Okuma stratejilerini uygular.

Öğrencilerin sesli, sessiz ve tahmin ederek okuma yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.3.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder.

a) Resimli sözlük, kavram haritası, sözlük, deyimler ve atasözleri sözlüğü ve benzer araçlardan yararlanılır.

b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

T.3.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.3.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.3.3.10. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

Anlama

T.3.3.11. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.3.3.12. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.3.3.13. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılması sağlanır.

T.3.3.14. Okuduğu metnin konusunu belirler.

T.3.3.15. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.

T.3.3.16. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.

T.3.3.17. Metinle ilgili sorular sorar.

T.3.3.18. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Metnin olay örgüsü, mekân, şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

T.3.3.19. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.3.3.20. Metin türlerini ayırt eder.

Hikâye edici, bilgilendirici metin ve şiir hakkında örneklerden yararlanılarak genel kısa bilgiler verilir.

T.3.3.21. Metinleri oluşturan ögeleri tanır.

a) Başlık ve paragraf hakkında kısa bilgi verilir.

b) Kıta ve dize hakkında kısa bilgi verilir.

T.3.3.22. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar.

Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (davet, teşekkür mesajları vb.) yer verilir.

T.3.3.23. Metindeki gerçek ve hayalî ögeleri ayırt eder.

T.3.3.24. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

a) Metindeki problem durumlarının tespit edilmesi ve bunlara farklı çözüm yolları bulunması sağlanır.

b) Metindeki durumlarla kendi yaşantıları arasında ilişki kurmaları teşvik edilir.

T.3.3.25. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.

Görsel ve konu arasındaki ilişki vurgulanır.

T.3.3.26. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Bilişim teknolojileri (bilgisayar, tablet) ve iletişim araçlarında kullanılan şekil ve semboller üzerinde durulur.

T.3.3.27. Yazılı yönergeleri kavrar.

Harita, ilan, afiş, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.

T.3.3.28. Tablo ve grafiklerde yer alan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.

T.3.4. YAZMA

T.3.4.1. Şiir yazar.

T.3.4.2. Kısa metinler yazar.

a) Mektup ve/veya anı yazdırılır.

b) Öğrenciler günlük tutmaları için teşvik edilir.

c) Olayları oluş sırasına göre yazmaları sağlanır.

T.3.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrenciler, yazılarında varlıkların niteliklerini bildiren kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

b) Olayların oluş sırasına göre yazılması gerektiği vurgulanır.

c) Öğrenciler yazılarına duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir.

T.3.4.4. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.3.4.5. Kısa yönergeler yazar.

Öğrencilerin basit bir etkinlik ve çocuk oyunu yönergesi yazmaları sağlanır.

T.3.4.6. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.3.4.7. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

a) Nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

b) Kurum adlarının baş harflerinde, dizelerin başında, yer adlarının yazımında büyük harf kullanımı üzerinde durulur.

T.3.4.8. Yazılarında eş sesli kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.3.4.9. Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanır.

T.3.4.10. Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazar.

T.3.4.11. Yazdıklarını düzenler.

Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.3.4.12. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir.

Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

T.3.4.13. Harfleri yapısal özelliklerine uygun yazar.

Öğrencilerin yazılarında harfleri asli ve ilave unsurlarına dikkat ederek yazmaları sağlanır.

T.3.4.14. Harflerin yapısal özelliklerine uygun kelime ve cümleler yazar.

Öğrencilerin yazılarında kelimeler arasında uygun boşlukları bırakarak özenli, okunaklı ve düzgün yazmaları sağlanır.

T.3.4.15. Harflerin yapısal özelliklerine uygun kısa metinler yazar.

Serbest veya bakarak kısa metinler yazmaları sağlanır.

T.3.4.16. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.3.4.17. Yazma stratejilerini uygular.

4. SINIF KAZANIMLARI

T.4.1. DİNLEME/İZLEME

T.4.1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.4.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.4.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır.

T.4.1.4. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

T.4.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.4.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede, nasıl, neden ve ne zaman) yöneltilir.

T.4.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine farklı başlıklar önerir.

T.4.1.9. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini ifade eder.

T.4.1.10. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.4.1.11. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Öğrencilere medya metinleri (reklam, kamu spotu vb.) dinletilerek/izletilerek bunların hedef kitlesi ve amacı hakkında çıkarımda bulunmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin dinledikleri/izlediklerinin içeriğini tutarlılık açısından sorgulamaları sağlanır.

T.4.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Öğrencilerin dikkatlerini yoğunlaştırmaları sağlanır.

b) Dinlerken/izlerken hoşuna giden cümleleri, önemli bilgileri vb. not almaları konusunda teşvik edilir.

T.4.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.4.2. KONUŞMA

T.4.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.

a) Öğrencilerin izledikleri bir filmi tanıtmaları, görüş ve düşüncelerini belirterek anlatmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

T.4.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Nezaket kurallarına uygun konuşulması gerektiği hatırlatılır.

b) Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.

T4.2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.

a) Öğrenciler konuşma/tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir.

b) Farklı bakış açılarına anlayışla yaklaşmanın önemi vurgulanır.

c) Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.

d) Bir konuşmadaki/tartışmadaki bakış açılarını ayırt etmeleri sağlanır.

T.4.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.4.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.4.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.4.3.2. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

T.4.3.3. Şiir okur.

Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk on kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları -zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

T.4.3.4. Metinleri türün özelliklerine uygun biçimde okur.

Hikâye edici ve bilgilendirici metinler ile şiir okutulur.

T.4.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.4.3.6 Okuma stratejilerini uygular.

Öğrencilerin sesli, sessiz, tahmin ederek ve soru sorarak okuma yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.4.3.7. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.4.3.8. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.4.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.

T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.

T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarının anlamlarını sözlüklerden kontrol etmeleri sağlanır.

b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

Anlama

T.4.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.4.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.4.3.15. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir.

T.4.3.16. Okuduğu metnin konusunu belirler.

T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.

T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.

T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.

T.4.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.

Metnin konusu, olay örgüsü, mekân, zaman şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

T.4.3.21. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık belirler.

T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Haritalar, medya işaretleri ve sembolleri üzerinde durulur.

T.4.3.23. Metin türlerini ayırt eder.

Hikâye edici, bilgilendirici metinler ve şiir türünden örneklere yer verilerek genel, kısa bilgilendirme yapılır.

T.4.3.24. Hikâye edici ve bilgilendirici metinleri oluşturan ögeleri tanır.

Giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümleri hakkında kısa bilgi verilir.

T.4.3.25. Yönergeleri kavrar.

Harita, ilan, afiş, ilaç prospektüsü, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.

T.4.3.26. Metindeki gerçek ve hayalî ögeleri ayırt eder.

T.4.3.27. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.

Kahramanların fiziksel ve kişilik özelliklerinin karşılaştırılması sağlanır.

T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

a) Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.

b) Öğrenciler metinde işaret edilen problem durumlarını tespit etmeleri ve bunlara farklı çözüm yolları bulmaları için teşvik edilir.

c) Yazarın olaylara bakış açısını belirlemesi sağlanır.

T.4.3.29. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.

Görsellerin metinde aktarılan anlama nasıl katkı sağladığını (duygu oluşturma, kahramanların veya yerlerin özelliklerini vurgulama vb.) açıklaması ve yorumlaması sağlanır.

T.4.3.30. Metindeki renkli, altı çizili, koyu ifadelerin önemli noktaları vurguladığını kavrar.

T.4.3.31. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Metinlerin konuları ve karakterleri açısından karşılaştırılması sağlanır.

T.4.3.32. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar.

Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (tebrik, ilan ve duyuru mesajları vb.) yer verilir.

T.4.3.33. Medya metinlerini değerlendirir.

Farklı türdeki medya metinlerinin (reklam amaçlı el ilanları, web siteleri, seyahat broşürleri, el kitapları, bloglar vb.) amacı ve hedef kitlesi hakkında görüş bildirilmesi sağlanır.

T.4.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle ilgili soruları cevaplar.

T.4.3.35. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.

Bilgiye erişmek için basılı ve dijital içeriklerdeki içindekiler ve sözlük bölümünden nasıl yararlanılacağına ilişkin bilgi verilir.

T.4.3.36. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

Yazılı kaynakların (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) incelenmesi ve değerlendirilmesi sağlanır.

T.4.3.37. Okuduğu metindeki olaylara ilişkin düşüncelerini ifade eder.

T.4.4. YAZMA

T.4.4.1. Şiir yazar.

T.4.4.2. Bir işin işlem basamaklarına ilişkin yönergeler yazar.

Öğrencilerin bir aletin kullanılma aşamalarını anlatan broşür hazırlamaları, bir oyunun aşamalarını anlatan kitapçık hazırlamaları ya da yol tarifi yazmaları sağlanır.

T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Olayların oluş sırasına göre yazılmasının gerekliliği hatırlatılır.

b) Kişi, olay ve mekân unsurlarının anlatılması sağlanır.

T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar.

a) Yazdıklarında duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir.

b) Verilen ya da kendi belirledikleri bir konu hakkında araştırma yapmaları sağlanır.

T.4.4.5. Hayalî ögeler barındıran kısa metin yazar.

T.4.4.6. Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.

T.4.4.7. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.4.4.8. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.4.4.9. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

a) Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

b) Kitap, dergi, gezegen ve yıldız adlarının yazımı ile iki noktadan sonra büyük harf kullanıldığı belirtilir.

T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.

a) Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir.

b) Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.4.4.12. Yazdıklarını paylaşır.

a) Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir.

Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

b) Öğrenciler kompozisyon ve şiir yarışmalarına katılmaları için teşvik edilmelidir.

T.4.4.13. Yazılarında eş sesli kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.4.4.14. Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır.

T.4.4.15. İmza atar.

İmzanın anlamı ve ismin baş harfi ile soy ismin bütününü sembolize etmesi gerektiği vurgulanır. Öğrencilere imzalarını belirlemeleri için kılavuzluk yapılır.

T.4.4.16. Kısaltmaları ve kısaltmalara gelen ekleri doğru yazar.

T.4.4.17. Sayıları doğru yazar.

Sayıların harflerle yazımı, birden fazla kelimeden oluşan sayıların yazımı, Romen rakamlarının yazımı üzerinde durulur.

T.4.4.18. Yazılarında bağlaçları kuralına uygun kullanır.

"de" ve "ki" bağlaçlarını doğru yazmaları sağlanır.

T.4.4.19. Yazılarında kelimeleri gerçek, mecaz ve terim anlamları ile kullanır.

T.4.4.20. Harflerin yapısal özelliklerine uygun metin yazar.

Öğrencilerin kendi yazı stillerini oluşturmaları teşvik edilir.

T.4.4.21. Yazma stratejilerini uygular.

T.4.4.22. Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.

5. SINIF KAZANIMLARI

T.5.1. DİNLEME/İZLEME

T.5.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.5.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

T.5.1.3. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.5.1.4. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.

T.5.1.5. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.5.1.6. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

T.5.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.5.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.5.1.9. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.5.1.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Çizgi film vb. izletilerek örtülü anlamlar hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.

b) Öğrencilerin dinlediklerindeki/izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

T.5.1.11. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini bildirir.

T.5.1.12. ***Dinleme stratejilerini uygular.***

Not alarak, katılımlı, grup hâlinde dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.5.2. KONUŞMA

T.5.2.1. ***Hazırlıklı konuşma yapar.***

Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve sunum öncesinde prova yapmaları sağlanır.

T.5.2.2. ***Hazırlıksız konuşma yapar.***

T.5.2.3. ***Konuşma stratejilerini uygular.***

Serbest, güdümlü, kelime ve kavram havuzundan seçerek konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.5.2.4. ***Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.***

T.5.2.5. ***Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.***

T.5.2.6. ***Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.***

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.5.2.7. ***Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.***

T.5.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.5.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.5.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.5.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.5.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.

Sesli, sessiz, tahmin ederek, grup hâlinde, soru sorarak, söz korosu, ezberleyerek ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T.5.3.10. Kökleri ve ekleri ayırt eder.

T.5.3.11. Yapım ekinin işlevlerini açıklar.

Yapım ekleri ezberletilmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı kavratılır.

Anlama

T.5.3.12. Metin türlerini ayırt eder.

Hikâye, fabl, masal, haber metni türleri tanıtılır. Metin türleri ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmez.

T.5.3.13. Okuduklarını özetler.

T.5.3.14. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.5.3.15. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.

T.5.3.16. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı vb. gibi hikâye unsurları üzerinde durulur.

T.5.3.17. Metni yorumlar.

a) Yazarın bakış açısını fark etmeleri, olayları ele alış şeklini yorumlamaları ve öğrencilerin metinle ilgili kendi bakış açılarını ifade etmeleri sağlanır.

b) Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklere ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.5.3.18. Metinle ilgili sorular sorar.

T.5.3.19. Metinle ilgili sorulara cevap verir.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

T.5.3.20. Metnin konusunu belirler.

T.5.3.21. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.5.3.22. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

a) Resim ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.

b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettikleri üzerinde durulur.

T.5.3.23. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

a) Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

b) Köprü metinlerin (Hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.

T.5.3.24. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.5.3.25. Medya metinlerini değerlendirir.

İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.

T.5.3.26. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadeleri üzerinde durulur.

T.5.3.27. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Metinleri biçim ve tür gibi açılardan karşılaştırmaları sağlanır.

T.5.3.28. Bilgi kaynaklarını etkili şekilde kullanır.

T.5.3.29. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

T.5.3.30. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

T.5.3.31. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar üzerinde durulur.

T.5.3.32. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Benzetme (teşbih) ve kişileştirme (teşhis) söz sanatları verilir.

T.5.3.33. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.

T.5.3.34. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.

T.5.4. YAZMA

T.5.4.1.Şiir yazar.

T.5.4.2. Bilgilendirici metin yazar.

a) Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri, buna göre giriş, gelişme, sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, bu bölümlerde yazacaklarını belirlemeleri sağlanır.

b) Öğrenciler yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaya ve günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

c) Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanmaları sağlanır.

T.5.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin günlük hayattaki gözlem ve deneyimlerine dayanarak hikâye konusu ve hikâye unsurlarını belirlemeleri sağlanır.

b) Öğrenciler, yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.5.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Güdümlü, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.5.4.5. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işareti, noktalı virgül ve köşeli ayraç işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.5.4.6. Bir işin işlem basamaklarını yazar.

T.5.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.5.4.8. Sayıları doğru yazar.

Kesirli sayıların, sıra ve üleştirme sayılarının, dört veya daha çok basamaklı sayıların yazımları üzerinde durulur.

T.5.4.9. Yazdıklarını düzenler.

Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.5.4.10. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler, yazdıklarını sınıf ve okul panosu gibi farklı ortamlarda paylaşmaya teşvik edilir.

T.5.4.11. Yazılarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.

Ünlü düşmesi, ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması ve ünsüz türemesi ses olayları üzerinde durulur.

T.5.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.5.4.13. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.5.4.14. Kısa metinler yazar.

Öğrenciler dilekçe yazmaya teşvik edilir.

T.5.4.15. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.5.4.16. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmaları sağlanır.

6. SINIF KAZANIMLARI

T.6.1. DİNLEME/İZLEME

T.6.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.6.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin tahminlerini kelimelerin sözlük anlamları ile karşılaştırmaları sağlanır.

T.6.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.6.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

T.6.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.6.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.

T.6.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.6.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.6.1.9. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.6.1.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Öğrencilere reklam filmleri dinletilerek/izletilerek bunlardaki mesajların ve örtülü anlamların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır.

b) Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

T.6.1.11. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini bildirir.

T.6.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

Katılımlı, katılımsız, grup hâlinde ve not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.6.2. KONUŞMA

T.6.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

Öğrencilerin verilen bir konu hakkında görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

T.6.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.6.2.3.Konuşma stratejilerini uygular.

Serbest, güdümlü, yaratıcı, hafızada tutma tekniği ve kelime kavram havuzundan seçerek konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.6.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.6.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.6.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.6.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.6.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.6.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.6.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.6.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.6.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.

Sesli, sessiz, tahmin ederek, not alarak, soru sorarak, okuma tiyatrosu ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.9. İsim ve sıfat tamlamalarının metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.10. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.13. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadeleri üzerinde durulur.

Anlama

T.6.3.14. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Konuşturma (intak) ve karşıtlık (tezat) söz sanatları verilir.

T.6.3.15. Görselden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.6.3.16. Okuduklarını özetler.

T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

T.6.3.18. Metinle ilgili sorular sorar.

T.6.3.19. Metnin konusunu belirler.

T.6.3.20. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.

T.6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

T.6.3.23. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.

T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar.

a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.

b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.

c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.6.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Metinlerin tema, konu, olay örgüsü ve karakterler açısından karşılaştırılması sağlanır.

T.6.3.26. Metin türlerini ayırt eder.

a) Anı, mektup, tiyatro, gezi yazısı türleri öğretilmelidir.

b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.

T.6.3.27. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.

Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur, bunların türlerine değinilmez.

T.6.3.28. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma üzerinde durulur.

T.6.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

a) Öğrencilerin haber fotoğrafları ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.

b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettiklerinin sorgulanması sağlanır.

T.6.3.31. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

T.6.3.32. Medya metinlerini değerlendirir.

İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.

T.6.3.33. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.

T.6.3.34. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

a) İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.

b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

T.6.3.35. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.

T.6.4. YAZMA

T.6.4.1. Şiir yazar.

T.6.4.2. Bilgilendirici metin yazar.

a) Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri, buna göre giriş, gelişme, sonuç bölümlerinde yazacaklarının taslağını oluşturmaları ve ilk paragrafta amaçlarını ifade etmeleri sağlanır.

b) Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir.

T.6.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirlemeleri, hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde anlatacaklarının taslağını oluşturmaları sağlanır.

b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Güdümlü, serbest, kontrollü, tahminde bulunma, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.6.4.5. Yazdıklarını desteklemek için gerektiğinde grafik ve tablo kullanır.

T.6.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.

T.6.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.6.4.8. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.6.4.9. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerinin kullanılması sağlanır.

T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler.

a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.6.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medyada paylaşmaya teşvik edilir.

T.6.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.6.4.13. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.6.4.14. Kısa metinler yazar.

Duyuru, ilan ve reklam metinleri yazdırılır.

7. SINIF KAZANIMLARI

T.7.1. DİNLEME/İZLEME

T.7.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.7.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

T.7.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar.

T.7.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.7.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.7.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.7.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.7.1.9. Dinlediklerinde/izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.

Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma ve benzetmenin belirlenmesi sağlanır.

T.7.1.10. Dinlediklerinde/izlediklerinde tutarlılığı sorgular.

T.7.1.11. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini bildirir.

T.7.1.12. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Medya metinlerindeki örtülü anlamı belirlemesi sağlanır.

b) Medya metinlerinin hedef kitlesi ve amacının sorgulanması sağlanır.

T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.

Empati kurarak, katılımlı, katılımsız, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.7.1.14. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.7.2. KONUŞMA

T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanarak sunu hazırlamaları sağlanır.

T.7.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.

Katılımlı, yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.

T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.7.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.7.3. OKUMA

T.Akıcı Okuma

T.7.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.7.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.7.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.7.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.

Göz atarak, özetleyerek, not alarak, işaretleyerek ve tartışarak okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.7.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.7.3.7. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Kişileştirme (teşhis), konuşturma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a) Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.

b) Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.

T.7.3.10. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.

T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.

İş (kalış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

Anlam yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

Anlama

T.7.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.7.3.15. Okuduklarını özetler.

T.7.3.16. Metnin konusunu belirler.

T.7.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.7.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.

T.7.3.19. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

T.7.3.20. Metinle ilgili sorular sorar.

T.7.3.21. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar.

a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.

b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.

c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.7.3.23. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.7.3.24. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.

T.7.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Bakış açısı ve mesajlar karşılaştırılır.

T.7.3.26. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

T.7.3.27. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

T.7.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Metinlerdeki neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler ve abartma üzerinde durulur.

T.7.3.29. Metin türlerini ayırt eder.

a) Söyleşi, biyografi, otobiyografi, günlük türleri üzerinde durulur.

b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.

T.7.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

a) Duvar yazısı ve karikatürlerin incelenmesi ve bunlarla ilgili görüş bildirilmesi sağlanır.

b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettikleri üzerinde durulur.

T.7.3.31. Medya metinlerini değerlendirir.

İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.

T.7.3.32. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.

T.7.3.33. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

a) İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.

b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

T.7.3.34. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.

T.7.3.35. Metinlerin yazılı hâli ile medya sunumlarını karşılaştırır.

a) Hikâye, masal, fıkra gibi metinlerin; çizgi film, animasyon gibi medya sunumları ile karşılaştırması sağlanır.

b) Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönlerinden karşılaştırılması sağlanır.

T.7.3.36. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.

T.7.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

T.7.3.38. Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar.

Talimatnamelerin okunması sağlanır.

T.7.4. YAZMA

T.7.4.1. Şiir yazar.

T.7.4.2. Bilgilendirici metin yazar.

a) Öğrencilerin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşünceyi geliştirme

yollarını kullanmaları, yazılı ve çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları sağlanır.

b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

T.7.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirleyerek hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinin taslağını oluşturmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları teşvik edilir.

T.7.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Not alma, özet çıkarma, serbest, kontrollü, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden hareketle yazma ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.7.4.5. Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanır.

T.7.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.

T.7.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.7.4.8. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.

T.7.4.9. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.7.4.10. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.7.4.11. Kısa metinler yazar.

Haber metni ve/veya anı yazmaya teşvik edilir.

T.7.4.12. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.7.4.13. Ek fiili işlevlerine uygun olarak kullanır.

T.7.4.14. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.

a) Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaklarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır.

b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.

T.7.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.7.4.16. Yazdıklarını düzenler.

a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.7.4.17. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.

8. SINIF KAZANIMLARI

T.8.1. DİNLEME/İZLEME

T.8.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.8.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

T.8.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.8.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

T.8.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu tespit eder.

T.8.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.

T.8.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.8.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.8.1.9. Dinlediklerinde/izlediklerinde tutarlılığı sorgular.

T.8.1.10. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini bildirir.

T.8.1.11. Dinledikleri/izledikleri medya metinlerini değerlendirir.

Medya metinlerinin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır.

T.8.1.12. Dinlediklerinde/izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.

Düşünceyi geliştirme yollarından örneklendirme, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanma belirlenir.

T.8.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.8.1.14. Dinleme stratejilerini uygular.

Seçici, yaratıcı, eleştirel, empati kurarak, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.8.2. KONUŞMA

T.8.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

a) Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanmaları, sunu hazırlamaları sağlanır.

b)Öğrenciler araştırma sonuçlarını sempozyum, panel, forum vb. ortamlarda sunmaya teşvik edilir.

T.8.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.8.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.

Yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma, ikna etme ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.

T.8.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.8.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.2.7. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

T.8.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.8.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.8.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.8.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.8.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.

Göz atarak, özetleyerek, not alarak, tartışarak ve eleştirerek okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.8.3.6. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşturma (intak) ve karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.

T.8.3.8. Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.

Dil bilgisi yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

T.8.3.10. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, kısaca, böylece, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.

Anlama

T.8.3.12. Görsel ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.8.3.13. Okuduklarını özetler.

T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar.

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur.

T.8.3.15. Metinle ilgili sorular sorar.

T.8.3.16. Metnin konusunu belirler.

T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.8.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.

T.8.3.19. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.8.3.20.Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

T.8.3.21. Metnin içeriğini yorumlar.

a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.

b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.

c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.8.3.22. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.

T.8.3.23. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özellikleri itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.

T.8.3.24. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.

T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder.

a) Fıkra (köşe yazısı), makale, deneme, roman, destan türleri üzerinde durulur.

b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.

T.8.3.27. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

a) Çizgi roman ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.

b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettikleri üzerinde durulur.

T.8.3.28. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

T.8.3.29. Medya metinlerini analiz eder.

Medya metinlerinin amaçlarının (kültür aktarma, olay yorumlama, bilgilendirme, eğlendirme, ikna etme)belirlenmesi sağlanır.

T.8.3.30. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.

T.8.3.31. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

a) Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır.

b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

T.8.3.32. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.

T.8.3.33. Edebî eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır.

Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.

T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

T.8.3.35. Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar.

Kullanım kılavuzları inceletilir.

T.8.4. YAZMA

T.8.4.1. Şiir yazar.

T.8.4.2. Bilgilendirici metin yazar.

a) Öğrencilerin belirledikleri bir konu ve ana fikir etrafında giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, gelişme bölümünde düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak görüşlerini ifade etmeleri, görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları, sonuç bölümünde ise görüşlerini sonuca bağlamaları sağlanır.

b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayalî ögeleri tasarlamaları, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır.

b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yaralanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.

T.8.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.8.4.5. Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanır.

T.8.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.

T.8.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.8.4.8. Yazılarında mizahi ögeler kullanır.

T.8.4.9. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.

T.8.4.10. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.4.11. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.8.4.12. Kısa metinler yazar.

Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir.

T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.8.4.14. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.

a) Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaklarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır.

b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.

T.8.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerinin kullanılması sağlanır.

T.8.4.16. Yazdıklarını düzenler.

a) Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.8.4.17. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.

T.8.4.18. Cümlenin ögelerini ayırt eder.

T.8.4.19. Cümle türlerini tanır.

Kavramsal tanımlamalara girilmez.

T.8.4.20. Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar.

Kavram tanımlarına girilmeden anlamsal farklılıklara değinilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME FORMLARI

OKUMA DÜZEYİNİ BELİRLEME FORMU

SN	ÖĞR. NO	ADI VE SOYADI	ÖĞRETİM YILI BAŞI DÜZEY				
			DÜZEY ALTI		DÜZEYE UYGUN		DÜZEY ÜSTÜ
			çok yetersiz (1)	yetersiz (2)	iyi (3)	çok iyi (4)	mükemmel (5)
1	12	aa					
2	13	bb					
3	14	aa					
4	15	bb					
5	16	aa					

SÖZLÜ ANLATIMI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI			aa	bb
NUMARASI			12	13
SN			1	2
HAZIRLIK	ÖLÇÜTLER	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Amaç belirleme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuyu sınırlama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Bilgi ve düşüncelerini bütünleştirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Etkili dili seçme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Gerekli materyalleri hazırlama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
SESİNİ VE BEDEN DİLİNİ ETKİLİ KULLANMA	Konuşurken nefesini ayarlama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	İşitilebilir bir sesle ktonuşma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Kelimeleri doğru telaffuz etme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuşurken gereksiz sesler çıkarmaktan kaçınma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		

	Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklama yapma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Yapmacıktan, taklit ve özentiden uzak bir sesle konuşma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat etme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Dinleyiciyle göz teması kurma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
KONUŞMA KURALLARINI UYGULAMA	Standart Türkçe ile konuşma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Dil bilgisi kurallarına uyma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuşmasını bütünlük ve tutarlılık içinde sürdürme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Olayları ve bilgileri sıraya koyma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Tekrara düşmeme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Etkili bir konuşma tutumu geliştirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Örnekleme ve karşılaştırmalardan yararlanma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Nezaket kurallarına uyma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
DEĞERLENDİRME	Konuşmasını hazırlık açısından değerlendirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuşmasını sesini ve beden dilini etkili kullanma açısından değerlendirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuşmasını konuşma kurallarına uyma açısından değerlendirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		

YAZILI ANLATIMI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI			aa	bb
NUMARASI			12	13
SN			1	2
HAZIRLIK	ÖLÇÜTLER			
	Amaç belirleme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuyu sınırlama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Bilgi ve düşüncelerini bütünleştirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Etkili dili seçme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Gerekli materyalleri hazırlama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
YAZMA KURALLARINI UYGULAMA	Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat etme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Seçilen türün biçim özelliklerini uygulama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Olayları, duygu ve düşüncelerini sıralama	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuyu bütünlük ve tutarlılık içinde ele alma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		

	Standart Türkçe ile yazma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Dil bilgisi kurallarına uyma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Yazım ve noktalama kurallarına uyma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Konuya uygun başlık belirleme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
ANLATIM	Özgün bir dil kullanma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Örneklerden yararlanma	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Söz sanatlarına yer verme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
DEĞERLENDİRME	Yazdıklarını hazırlık açısından değerlendirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Yazdıklarını biçim, dil ve anlatım açısından değerlendirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
	Yazdıklarını içerik açısından değerlendirme	GÖZLENDİ		
		GÖZLENMEDİ		
P U A N I				

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU

6	/	A	SINIFI			
ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU			aa	bb	aa	bb
			12	13	14	15
Çalışmalarının içeriği tamdır.	Hayır					
	Kısmen					
	Evet					
Farklı türde çalışmalar yer almaktadır.	Hayır					
	Kısmen					
	Evet					
Çalışmalar amaca uygundur.	Hayır					
	Kısmen					
	Evet					
Dosya düzenlidir.	Hayır					
	Kısmen					

	Evet				
Yaratıcı düşüncenin ürünüdür.	Hayır				
	Kısmen				
	Evet				
Öğrencinin gelişim düzeyini gösterir.	Hayır				
	Kısmen				
	Evet				
Çalışmalar çeşitli materyallerle desteklenmiştir.	Hayır				
	Kısmen				
	Evet				
Türkçe doğru, güzel ve etkili kullanılmıştır.	Hayır				
	Kısmen				
	Evet				
BAYRAM ARICI					
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ					

PROJE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

6 / A SINIFI	P R O J E D E Ğ E R L E N D İ R M E Ö L Ç E Ğ İ	aa			bb		
	ÖĞRENCİNİN NUMARASI	12			13		
DEĞERLENDİRİLECEK ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARI		DERECELER			DERECELER		
		İyi (3)	Orta (2)	Zayıf (1)	İyi (3)	Orta (2)	Zayıf (1)
Proje Hazırlama Süreci							
1	Projenin amacını belirleme						
2	Projeye uygun çalışma planı yapma						
3	Grup içinde görev dağılımı yapma						
4	İhtiyaçları belirleme						
5	Farklı kaynaklardan bilgi toplama						
6	Projeyi plana göre gerçekleştirme						
Projenin İçeriği							
1	Türkçeyi doğru ve düzgün yazma						
2	Bilgilerin doğruluğu						

3	Toplanan bilgilerin analiz edilmesi						
4	Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma						
5	Toplanan bilgilerin düzenlenmesi						
6	Kritik düşünme becerisi gösterme						
7	Yaratıcılık yeteneğini kullanma						
Projenin Sunumu							
1	Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma						
2	Sorulara cevap verebilme						
3-	Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sunma						
4	Sunuyu hedefe yönelik materyalle destekleme						
5	Sunuda akıcı bir dil ve beden dilini kullanma						
6	Verilen sürede sunuyu yapma						
7	Sunu sırasındaki öz güvene sahip olma						
8	Severek sunu yapma						
TOPLAM							

PERFORMANS ÖDEVİ DEĞERLENDİRME FORMU

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ 1= Zayıf - 2= Kabul Edilebilir 3= Orta - 4= İyi - 5= Çok İyi	ADI SOYADI	aa	bb	aa
GÖZLENECEK ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	NO	12	13	14
I. PERFORMANS HAZIRLAMA SÜRECİ				
Ödevin amacını belirleme				
Ödevee uygun çalışma planı yapma				
Grup içinde görev dağılımı yapma				
İhtiyaçları belirleme				
Farklı kaynaklardan bilgi toplama				
Ödevini plana göre gerçekleştirme				
TOPLAM		0	0	0
II. PERFORMANSIN İÇERİĞİ				
Türkçeyi doğru ve düzgün yazma				
Bilgilerin doğruluğu				
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi				
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma				
Toplanan bilgileri düzenlenme				
Kritik düşünme becerisini gösterme				
Yaratıcılık yeteneğini kullanma				
TOPLAM		0	0	0
III. SUNU YAPMA				
Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma				
Sorulara cevap verebilme				
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sunma				
Sunuyu hedefe yönelik materyalle destekleme				
Sunuda akıcı bir dil ve beden dilini kullanma				
Verilen sürede sunuyu yapma				
Sunum sırasındaki öz güvene sahip olma				
TOPLAM		0	0	0
DEĞERLENDİRME ÖLCEĞİ GENEL TOPLAMI		0	0	0

DERS İÇİ PERFORMANS GÖZLEM FORMU

DERS İÇİ PERFORMANS GÖZLEM FORMU		Öğrencinin adı ve soyadı		
		sn		
Alan	**Gözlenecek davranışlar**			
I. Derse Hazırlık	1.Hangi kaynaklara başvurup hazırlanacağı hakkında bilgi ister			
	2. Bilgi kaynaklarını kendisi bulur.			
	3. Bilgiyi nereden edineceğini bildiğini söyler.			
	4.Derse değişik yardımcı kaynaklarla gelir.			
	5.Derse hazırlıklı gelir.			
II. Etkinliklere Katılım	1.Kendiliğinden söz alarak görüşünü söyler.			
	2.Kendisine görüşü sorulduğunda konuşur.			
	3.Belirttiği görüşler ve verdiği örnekler özgündür			
	4.Yeni ve özgün sorular sorar.			
	5.Dersi iyi dinlediği izlenimi veren sorular sorar			
III. İnceleme – Araştırma – Gözlem	1.Bilgi toplamak için çeşitli kaynaklara başvurur			
	2.Kendisine verilen kaynaklarla yetinmeyip başka kaynaklar araştırır.			
	3.İnceleme ve araştırma ödevlerini özenerek yapar.			
	4.Gözlemleri sonucunda mantıksal çıkarımlarda bulunur			

	5.Araştırma ve incelemeleri sonucunda genellemeler yapar			
III.Sunum	1.Verilenlerden grafik ve çizelgeler oluşturur			
	2.Yönteme uygun deney yapar			
V. Bilim Uygulamaları	1. Derslere zamanında girer			
	2. Dersin akışını bozmaz			
	3. Ödevlerini zamanında hazırlayarak sunar.			

DERS PLANI

BÖLÜM I:

Dersin adı	
Sınıf	
Ünitenin Adı/No	
Konu	
Önerilen Süre	

BÖLÜM II:

Öğrenci Kazanımları/ Hedef ve Davranışlar	
Ünite Kavramları ve Sembolleri/	

Davranış Örüntüsü	
Güvenlik Önlemleri :	
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, **Gereçler ve Kaynakça** ***Öğretmen** ***Öğrenci**	
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri	

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme ✓ **Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme** ✓ **Grupla öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme**	
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi	

BÖLÜM IV

Planın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar	

……..

…….Öğretmeni **…/…/……..**

……..

Okul Müdürü

İKSAD Publishing House

ISBN: 978-625-7279-68-0